

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra práva

Diplomová práce

**Správní trestání v teorii a praxi se zaměřením na
správní orgán obce s rozšířenou působností**

Bc. Jiří Št'astný

© 2011 ČZU v Praze

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra práva

Akademický rok 2009/2010

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Jiří Šťastný

obor Veřejná správa a regionální rozvoj nav.- Hradec

Vedoucí katedry Vám ve smyslu Studijního a zkušebního řádu ČZU v Praze
čl. 17 odst. 2 určuje tuto diplomovou práci.

Název práce: **Správní trestání v teorii a praxi se zaměřením na
správní orgán obce s rozšířenou působností**

Osnova diplomové práce:

1. Úvod
2. Cíl práce a metodika
3. Základní pojmy
4. Historický vývoj správního trestání
5. Právní úprava správního trestání
6. Přestupky – právní úprava
7. Správní orgán obce s rozšířenou působností
8. Zhodnocení
9. Závěr
10. Seznam použitých zdrojů
11. Přílohy

Rozsah hlavní textové části: 60 - 80 stran

Doporučené zdroje:

ČERVENÝ, Z., ŠLAUF, V. Přestupkové právo. 14. vyd. Praha : Linde, 2007. 495 s. ISBN 978-80-7201-651-8.

ČERNÝ, J., HORZINKOVÁ, E., KUČEROVÁ, H. Přestupkové řízení . 10. vyd. Praha : Linde, 2006. 686 s. ISBN 80-7201-623-7.

KADEČKA, S. a kol. Správní řád . Praha : ASPI, a. s., 2006, 632 s. ISBN 80-7357-226-5.

HORZINKOVÁ, E., ČECHMÁNEK, B. Přestupky a správní trestání. 4. a dopl. vyd. Praha : EUROUNION, 2008. 311 s. ISBN 978-80-7317-069-1.

VALERIANOVÁ T., Zákony V/2008, Poradce s.r.o. Český Těšín 2008. ISBN 978-80-300-2

PRŮCHA, P. Základní pojmy a instituty správního práva. Brno : MU, 1998, 420 s. ISBN 80-210-2002-4

Právní předpisy:

Zákon č.60/1961 Sb., o úkolech národních výborů při zajišťování socialistického pořádku,
zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů,
zákon č. 200/1990 Sb., zákon o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů,
zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů,
zákon ČNR č. 553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů

Vedoucí diplomové práce: **JUDr. Ing. Pavel Pikola**

Termín odevzdání diplomové práce: duben 2011

Vedoucí katedry

Děkan

V Praze dne: 3. 2. 2010

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou diplomovou práci "Správní trestání v teorii a praxi se zaměřením na správní orgán obce s rozšířenou působností" jsem vypracoval samostatně pod vedením vedoucího diplomové práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu literatury na konci práce. Jako autor uvedené diplomové práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušila autorská práva třetích osob.

V Praze dne 31. března 2011

Poděkování

Chtěl bych tímto poděkovat všem, kteří mi při vypracování této práce pomohli. Především děkuji JUDr. Ing. Pavlovi Pikolovi Ph.D. za pomoc, cenné rady a čas, který mi věnoval při tvorbě této práce. Nemohu, ale opomenout zaměstnance správního orgánu, finančního odboru a právního odboru Města Kyjova, kteří mi neúnavně odpovídali na mé velmi podrobné dotazy. Musím ale poděkovat celé své rodině dětem i manželce za trpělivost, kterou se mnou měli a za to, že jsem se jim po dobu svého studia nemohl řádně věnovat a oni to dokázali tolerovat.

Správní trestání v teorii a praxi se zaměřením na správní orgán obce s rozšířenou působností

The administrative punishment in theory and practice -
the administrative authority of municipality with
extended operation

SOUHRN

Teoretická část diplomové práce je věnována obecné problematice správního trestání. V úvodních kapitolách se zabývám vymezením pojmů samospráva, státní správa, obec a obecní zřízení, samostatnou a přenesenou působností, orgány obce, přestupky, přestupkové a správní právo.

Ve **vlastním zpracování** jsou uvedena statistická a jiná data popisující činnost správního orgánu obce s rozšířenou působností, jejich rozbor a hodnocení.

SUMMARY

Theoretical part of thesis is dedicated to overall problematic of administrative punishment. Opening chapters define concept of autonomy, administration, municipality, local government, the own and extended powers, municipal authority, offence, offence and administrative law.

Elaboration contains statistical data that describe the action of administrative body with extended powers, its analysis and evaluation.

KLÍČOVÁ SLOVA

Správní orgán, rozšířená působnost, veřejnoprávní smlouva, OOP – orgán organizační a právní, obec, správní trestání, přestupek, Město Kyjov.

KEY WORDS

Administrative body, extended powers, public contract, organizational and legal authority, municipality, administrative punishment, offence, town of Kyjov.

OBSAH

1	ÚVOD	4
2	CÍL PRÁCE A METODIKA	5
3	ZÁKLADNÍ POJMY	6
3.1	Samospráva.....	6
3.1.1	Státní správa.....	6
3.1.2	Obec a obecní zřízení.....	6
3.2	Rozdíl mezi přenesenou a samostatnou působností.....	7
3.2.1	Samostatná působnost.....	8
3.2.2	Přenesená působnost obcí.....	8
3.2.3	Rozsah přenesené působnosti.....	9
3.3	Orgány obce.....	10
4	HISTORICKÝ VÝVOJ SPRÁVNÍHO TRESTÁNÍ	12
5	PRÁVNÍ ÚPRAVA SPRÁVNÍHO TRESTÁNÍ	15
5.1	Řízení o přestupcích – příslušnost věcná a místní.....	16
5.2	Řízení o přestupcích – zahájení, průběh.....	18
5.3	Řízení o přestupcích – součinnost, společné řízení.....	20
5.4	Účastníci řízení.....	21
5.5	Řízení o přestupcích – dokazování.....	22
5.6	Ústní jednání při přestupkovém řízení.....	24
5.7	Ukončení ve správním trestání (přestupkové řízení) - rozhodnutí.....	24
6	PŘESTUPKY – PRÁVNÍ ÚPRAVA	28
6.1	Sankce za přestupky i v řízení.....	28
6.2	Přestupky - obecně.....	47
6.3	Přestupky – zvláštní část zákona.....	50
6.3.1.	§ 30 přestupky na úseku před alkoholismem a jinými toxikomaniemi...52	
6.3.2.	§ 46 ostatní přestupky proti pořádku ve státní správě a přestupky proti pořádku v územní samosprávě.....	53
6.3.3.	§ 47 přestupky proti veřejnému pořádku a § 48 přestupkem proti veřejnému pořádku je porušení i jiných povinností, než které jsou uvedeny v § 47, jestliže jsou stanoveny zvláštními právními předpisy.....	53
6.3.4.	§ 49 přestupky proti občanskému soužití.....	54
6.3.5.	§ 50 přestupky proti majetku.....	57
7	SPRÁVNÍ ORGÁN OBCE S ROZŠÍŘENOU PŮSOBNOSTÍ	58
8	ZHODNOCENÍ	69
9	ZÁVĚR	71
10	SEZNAM LITERATURY	74
11	PŘÍLOHY	78

1 ÚVOD

Téma práce „Správní trestání v teorii a praxi se zaměřením na správní orgán obce s rozšířenou působností“, které jsem si vybral je dle mého soudu velmi zajímavé. Jak profesionál, tak laik se může a vlastně profesionál by měl dozvědět něco nového a to nejen z oblasti přestupkového práva. Jako téma se mi právě toto zdálo být velmi zajímavé a to nejen proto, že se v této, či velmi příbuzné problematice profesně pohybuji.

Postupně se zde budu zabývat základními pojmy, jako jsou samospráva, státní správa, obec a obecní zřízení, samostatnou a přenesenou působností a rozdílem mezi nimi, jakož i jejich rozsahem a samozřejmě orgány obce. Nemohu opomenout aspoň v krátkosti historii správního trestání. V další kapitole bych se chtěl zabývat již samotnou právní úpravou správního trestání, do které zahrnu průběh řízení o přestupcích od zahájení, přes průběh, účastníky řízení, dokazování, ústní jednání až po ukončení rozhodnutím. Dále samozřejmě nemohu opomenout gró věci a to přestupky samotné. Od jejich právní úpravy – zvláštní část zákona až k samotným sankcím. Nesmím ani opomenout správní právo, které sice není hlavním pilířem této práce, ale subsidiárně v řízení na právo přestupkové (řízení samotné) navazuje.

Dále bych se chtěl zabývat v praktické části problematikou samotného správního orgánu obce – přestupkové komise v návaznosti na rozšířenou působnost obce.

2 CÍL PRÁCE A METODIKA

CÍL PRÁCE

Obecným cílem mé diplomové práce je zhodnocení významu správního trestání v obci s rozšířenou působností. Dílčími cíli práce je dále popis průběhu řízení o přestupcích v rámci správního trestání, dále význam a postavení správního práva v přestupkovém řízení.

V neposlední řadě zhodnotím skutečnost, zda správní orgán v obci s rozšířenou působností v oblasti správního trestání plní jiné funkce než represivní.

METODIKA

Při zpracování diplomové práce jsem postupoval cestou:

- studia odborných publikací a dostupné literatury,
- studia právních předpisů, týkajících se dané problematiky,
- studia internetových zdrojů,
- studia dokumentů od obcí s rozšířenou působností v dané problematice,
- vlastních zjištění formou rozhovorů a konzultací,
- z vlastní praxe.

3 ZÁKLADNÍ POJMY

3.1 Samospráva

Samospráva je tedy veřejnou správou, kterou provádí veřejnoprávní subjekty jiné než stát. Samospráva se spolupodílí na realizaci veřejných záležitostí. Posláním je realizace její samosprávné moci pomocí samosprávných kvalifikovaných subjektů správy veřejných záležitostí. Samospráva je tedy tímto pojmově vymezena. Moc samosprávná jako prvotní pravomoc obsahuje rozhodování v samosprávných otázkách. V těchto státních ponechává samosprávným orgánům plný prostor k tvorbě a výkonu samosprávné pravomoci. Tato slouží v daných podmínkách a při působení samosprávných subjektů k výkonu obsahu zákonů i vlastních aktů (samosprávných).

3.1.1 Státní správa

Státní správa je správou veřejnou, kterou uskutečňuje stát. V každé společnosti, která je zorganizována jako stát, je státní správa nezastupitelnou součástí správy veřejné. Tato státní správa je tedy jakýmsi základem, či podstatou veřejné správy. Může být odvozena od daného základu, postavení, poslání státu. Také od způsobů a uplatnění státní moci. Státní správa může být považována za jakýsi (výjimečný) druh společenského řízení, který stát provádí. Takže z toho vyplývá, že státní správa účelně spojuje řízení a regulaci a tím realizuje výkonnou moc.

3.1.2 Obec a obecní zřízení

Jakési právo na samosprávu, tak jak jej zaručuje Ústava ČR je konkretizováno zákonem. Protože z Ústavy ČR není možno zjistit, v jakém rozsahu je samospráva zaručena a čeho se týká¹. Z ústavního zakotvení samosprávy obcí v právním řádu ČR vychází v tomto smyslu řada zákonů, které stanoví podrobnosti. Jde především o **zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů** (dále jen „zákon o obcích“), zákon o volbách do zastupitelstev obcí², zákon o místním referendu³,

¹ Hendrych, D., Čebíčová, T., Kopecký, M. et al. Správní právo. Obecná část. 6. vyd. Praha: C. H. Beck, 2006. s. 100.

² Zákon č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

zákon o stanovení obcí s pověřeným obecním úřadem a stanovení obcí s rozšířenou působností⁴, zákon o obecní policii⁵. Toto není kompletní výčet zákonné úpravy samosprávy obcí, ale pro nás je v tento moment nejpodstatnější.

Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích, byl schválen Parlamentem 12.4.2000, a nabyl účinnosti dnem voleb do zastupitelstev krajů, a to 12.11.2000. Tímto došlo ke změnám, kdy zákon se snažil odstranit nedostatky a problémy, které se v praxi objevily při aplikaci do obecního zřízení. Z toho důvodu je tato právní norma oproti předešlým právním úpravám více obsáhlá, propracovaná a asi i více určující. Tento zákon je zřejmě inspirován i tak významným dokumentem Rady Evropy jako je Charta místní samosprávy (vyhlášená pod číslem 181/1999 Sb.) čímž upravuje některé místní instituty. Velmi důležitým krokem reformy územní veřejné správy je proces decentralizace a dekoncentrace a s tímto související ukončení činnosti okresních úřadů k datu 31.12.2002. A tímto bylo rozhodnuto, že výkon státní správy přejde z velké části na jednotky územní samosprávy - konkrétně na její jednotlivé orgány. Většina kompetencí po zaniklých okresních úřadech by byla převedena na tzv. **obce s rozšířenou působností** a toto bylo cílem jakési koncepce výběru obcí.

3.2 Rozdíl mezi přenesenou a samostatnou působností

Působnost můžeme rozdělit na základě různých hledisek a to na působnost osobní, územní, věcnou a časovou, přičemž působností rozumíme právně vymezený okruh společenských vztahů. Jde o předmět, obsah a rozsah činností, v nichž obec realizuje svoji pravomoc. Je to realizace veřejné správy pomocí vymezených úkolů obce.

- Osobní působnost určuje, vůči jakým skupinám osob je pravomoc vykonávána.
- Územní působnost vyjadřuje prostor (velikost území), na kterém se realizuje pravomoc obce.
- Věcná působnost představuje okruh společenských vztahů, na které dopadá pravomoc obce.
- Časová působnost vyznačuje činnost obcí.
- Samostatná působnost - decentralizace státní moci na nestátní subjekty.

³ Zákon č. 22/2004 Sb., o místním referendu a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

⁴ Zákon č. 314/2002 Sb., o stanovení obcí s pověřeným obecním úřadem a stanovení obcí s rozšířenou působností, ve znění pozdějších předpisů.

⁵ Zákon č. 553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů.

- Přenesená působnost je výrazem dekoncentrace státní správy, přičemž obec je nejnižším článkem v hierarchii.

Dvě poslední jsou pro naši názornost (vysvětlení) nejdůležitější.

3.2.1 Samostatná působnost

Samostatná působnost⁶ - obecní samospráva, je vázána jen zákony a obecně závaznými právními předpisy, vydanými ústředními orgány k jejich provedení, přičemž obec spravuje své záležitosti samostatně (prostřednictvím zastupitelstva obce). Nejde tedy o správu státní, ale správou plně příslušející obcím jako veřejnoprávním korporacím územní samosprávy, týkající se bezprostředně určitého místa. Dle Vedrala⁷ již od poloviny 19. stol. má v našich zemích tradici dělení působnosti obcí na samostatnou a přenesenou a to od prvního obecního zřízení z roku 1849. Jakési diskuse na toto téma, interpretace samostatné působnosti obce, které se v současné době vedou, probíhaly téměř vždy a po celou dobu fungování obecního zřízení.

3.2.2 Přenesená působnost obcí

Přenesenou působnost⁸ - výkon státní správy. Tuto stát realizuje nepřímou a to prostřednictvím obcí a jejich orgánů (nikoliv svými orgány). Obec se zde řídí zákony a ostatními obecně závaznými právními předpisy, usneseními vlády, směrnicemi ústředních orgánů státní správy, v jejichž mezích se také pohybuje. Jde tedy o dekoncentrovanou státní správu svěřenou obcím. Je vymezena zvláštními zákony a na obce je přenesena různá míra státní správy.⁹

Článek 105 Ústavy určuje, že výkon státní správy lze orgánům samosprávy svěřit také jen na základě zákona, jde o přenesení (delegaci) státní správy na obec. Jde tedy o přenesenou působnost v prvoinstanční funkční příslušnosti¹⁰ podléhající instančnímu postupu přenesenou na obec.

⁶ K tomu viz ustanovení § 35 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů

⁷ Vedral, J. Historie a současnost veřejné správy. K vymezení samostatné působnosti obcí. Veřejná správa, 2000, č. 6, s. 26-29.

⁸ K tomu viz ustanovení § 61 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů

⁹ Kadečka, S. In Grospič, J., Louda, T., Vostrá, L. a kol. Územní samospráva v České republice a Evropě. Plzeň: Aleš Čeněk, 2007. str. 136

¹⁰ Koudelka, Z. Samospráva. Praha : Linde Praha a.s., 2007, str. 148.

Při vydávání nařízení obce a rozhodování o právech, chráněných zájmech (právem) a povinnostech osob postačuje, řídí-li se obec právním řádem. Usnesení vlády a směrnice ústředních správních orgánů nemohou obcím ukládat povinnosti nad rámec zákona. Zákon dále stanoví, že podmínkou platnosti směrnic ústředních správních úřadů je jejich publikace ve Věstníku vlády pro orgány krajů a orgány obcí. Výkon přenesené působnosti a to jednotlivými správními akty je pro obec zavazující a to i právní názor orgánů, které rozhodují o opravných prostředcích - správní soud, nebo Ústavní soud. Obec tedy odpovídá státu za výkon přenesené působnosti.

Je tedy nutné podotknout, že **zabezpečení výkonu přenesené působnosti je povinností obce**, tedy nejen jejím právem. Totiž osoby podléhající územní samosprávě mají právo na řádně fungující veřejnou správu.¹¹ Z druhé strany mají obce právo na odbornou a metodickou pomoc právě při výkonu této přenesené působnosti. Obce, ale mnohdy nejsou na to, jak personálně, odborně ani finančně připraveny. Proto pomoc orgánům obcí v tomto směru a na základě zákona o obcích vykonává příslušný krajský úřad. Ale mohou tak činit i jiné správní úřady a to na základě součinnosti jednotlivých úřadů (ve veřejné správě).

3.2.3 Rozsah přenesené působnosti

Okresní úřady dnem 1. 1. 2003 přestaly vykonávat svou působnost. Tyto byly rušeny jakousi druhou fází reformy územní veřejné správy. Výkon přenesené působnosti (státní správy) byl tedy svěřen obcím. Z hlediska rozsahu přenesené působnosti rozlišuje zákon o obcích tři typy obcí – kategorie:

I. kategorie: obce se základním rozsahem přenesené působnosti -výkon státní správy pouze ve správním obvodu, který tvoří území obce samotné. Jde o obce s obecními úřady tzv. „běžnými“.

II. kategorie: úřady vykonávají kromě přenesené působnosti v základním rozsahu i další působnost, která jim je stanovena zvláštními zákony - obce s tzv. pověřeným obecním úřadem.

III. kategorie: obce označovány za tzv. malé okresy (nebo i obce třetího typu). Jde o vybrané obce, které mají ještě „vyšší“ pověření - patří sem obce s **rozšířenou působností**.

¹¹ Koudelka, Z. Samospráva. Praha : Linde Praha a.s., 2007, str. 149.

Oproti výše uvedeným dvěma typům (kategoriím) má právě rozšířenou působnost stanovenou, prováděcím právním předpisem.¹²

Co do počtu obcí s rozšířenou působností je jich v ČR - 205. A jsou současně obcemi s pověřeným obecním úřadem - 383 a také i obcemi s běžným obecním úřadem – 6300 což je v současné době celkový počet obcí v ČR.

Tyto ve svých správních obvodech vykonávají agendu všech tří typů obcí. Stejně je to i u obcí s pověřeným obecním úřadem - vykonávají ve svém obvodu i agendu jako obec s běžným obecním úřadem.¹³ Důležité ale je, že v tomto směru se nejedná o podřízenost a nadřízenost jednotlivých typů obcí a to pro nás hlavně v případě **správního řízení**, kterým se budeme v této práci zabývat. Zde platí, že pokud není zvláštním zákonem stanoveno jinak je vždy odvolací instancí krajský úřad.

3.3 Orgány obce

V České republice obce vykonávají svoji působnost prostřednictvím svých orgánů. Jsou jimi zastupitelstvo, rada obce (je-li volena), starosta a obecní úřad – čtyři jakési základní orgány. Mohou to být ale i komise byl-li jim svěřen výkon přenesené působnosti. Jsou zřizovány radou obce (výbory zastupitelstvem) jako pomocné orgány orgánů obce. Za jakýsi zvláštní orgán obce je k datu 1.1.2003 považována i obecní policie. Její zařazení mezi orgány obce je přinejmenším diskutabilní. Obecní policie není klasickým orgánem obce! To je dáno zvláštním zákonem,¹⁴ ne tedy v rámci zákona o obcích jako ostatní orgány obce.

Pro speciální výkon státní správy v obci, ale mohou být zřízeny zvláštní orgány. Tyto jsou zřízeny zákony, kterými se také řídí. Jsou ale mimo systém orgánů obce (jakoby stojí vedle). Na základě zákona je má oprávnění zřídit starosta obce. Tomu také náleží pravomoc jmenovat a odvolávat jejich členy. Činnosti, které tyto orgány vykonávají, jsou jim povětšinou svěřeny zákonem. A různá jiná oprávnění k výkonu činností, které rozšiřují pravomoci (svěřené zákonem) a jsou např. zakotveny v jednacím řádu ať již zastupitelstva

¹² Obce s pověřeným obecním úřadem a obce s rozšířenou působností taxativně vymezuje zákon č.314/2002 Sb., o stanovení obcí s pověřeným obecním úřadem a stanovení obcí s rozšířenou působností. Jejich správní obvody stanoví prováděcí vyhláška Ministerstva vnitra č. 388/2002 Sb., o stanovení správních obvodů obcí s pověřeným obecním úřadem a správních obvodů obcí s rozšířenou působností.

¹³ Blíže viz. Průcha, P. K diferenciaci v přenesené působnosti obcí. Právní rádce, 2003, č. 8, s. 8

či rady obce musí být se zákonem v souladu. Při běžném jednání s občany orgány povětšinou jednají ústně (v samosprávě).

*Orgány obce mohou navenek jednat ústně i písemně. Orgány nejsou povinny jednat vůči straně písemně, pokud tak nestanoví právní předpis.*¹⁵

V následujících kapitolách se již budu snažit toto širší pojetí postupně zužovat tak, abych se postupně dostal až k podstatě této práce. Přes to ale ještě velmi obecné rozdělení orgánů obce:

1. složené z více osob – tzv. kolegiální – rada, komise rady, zastupitelstvo, výbory zastupitelstva
2. tvořené jedincem - individuální - starosta
3. volené občany - přímo – zastupitelstvo
4. volené (zastupitelstvem) – rada, starosta, výbory
5. **ustanovované jiným způsobem – komise, zvláštní orgány obce**
6. zakotvené - prvotně ústavně – zastupitelstvo obce
7. zakotvené zákonně – prvotně - ostatní orgány v obci (také zastupitelstva městské části)

Ad.5

Rada obce může zřídit jako své poradní a iniciativní orgány komise.¹⁶

Jestliže starosta svěří výkon přenesené působnosti takové komisi, tak tato potom působí jako výkonný orgán. Příkladem tohoto orgánu může být **přestupková komise**, která nás bude i nadále provázet (nebo její odkaz) celou touto diplomovou prací. Stane se postupně meritem věci.

¹⁴ Zákon č. 553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů.

¹⁵ Nález Československého Nejvyššího správního soudu ze dne 15.11.1926 č. 23282/26 (Boh. A 6066/26, v ASPI).

¹⁶ § 122 odst. 1 zákona o obcích.

4 HISTORICKÝ VÝVOJ SPRÁVNÍHO TRESTÁNÍ

Historie co to vlastně znamená? Kam až zajít? Postačí, vrátit se o jedno století, nebo o dvě zpět? Mám, tedy pocit, že musím postupně, ale ne zdlouhavě popsat jako počátek správního, nebo přestupkového řízení asi takto:

Již v druhé polovině 18. století, vydal císař Josef II., Všeobecný trestní zákoník pojednávající o zločinech a trestech. V tomto díle z r. 1787 se asi poprvé objevuje název (pojmem) správní delikt.

Tento nový zákoník rozděluje delikty dle stupně nebezpečnosti, vymezuje hranici mezi skupinami deliktů, které byly do té doby posuzovány jen jako kriminální. Dále na toto navazuje „Zákoník o zločinech a těžkých policejních přestupcích“ a to v r. 1803, protože tzv. politická vrchnost jaksi dohlížela na dodržování tohoto nového druhu deliktu. Jde tedy o příp. opětovné stíhání politické (správní) vrchnosti. Do působnosti soudů pak spadaly ostatní kriminální delikty. V této době šlo o velmi povedený právní akt (jakýsi zákoník), který zahrnoval i pojednání o zločinech a přestupcích a také příslušná ustanovení o procesu. A dalších téměř sto padesát let se vývoj trestního práva ubírá tímto směrem, což jen stvrzuje jeho zdařilost.

V r. 1852 došlo k jakési novelizaci předchozího trestního zákoníku z hlediska práva hmotného. Rozlišoval – zločiny, přestupky ale i přečiny. Procesní právo bylo zanecháno zvláštní úpravě. Politický vývoj ve společnosti ovlivnil také postihování za tyto přestupky, které jaksi migrovaly mezi správními orgány a soudy a zpět.

V r. 1873 trestní řád zařadil jakoby do působnosti soudů veškeré přestupky trestního zákona a to s definitivní platností.

Specielní úprava správních přestupků, o nichž měly rozhodovat správní orgány (politické a policejní úřady), byla obsažena zejména v císařském nařízení č. 96/1854 říšského zákoníku, zahrnujícím jak předpisy hmotně právní, tak i procesní, jímž byla země-panským úřadům policejním, resp. Okresním politickým úřadům dána trestní pravomoc v případě porušení policejních předpisů proti veřejnému pořádku a správě.¹⁷

¹⁷ Mates, P., a kol. Základy správního práva trestního. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2000, s. 1

V průběhu dalšího období došlo k určitým procesním úpravám zákoníku jako - opravné prostředky, rozhodování a jejich zpřesnění, ale i institucionalizace odvolacího řízení, např. požadavky na kvalifikaci úředníků, kteří provádí rozhodovací činnost. Bohužel, snaha o zdokonalení úpravy správních přestupků se ne zcela povedla a proto různé případy vyřešila pouze samotná praxe. Z tohoto důvodu vzniklo obyčejové právo procesní, neboť nebylo možno dosáhnout kodifikace práva hmotného ani procesního.

Dalo by se dále říci, že vznik Československa tento nevyhovující stav neexistence kodifikace ještě přibrzdil a že nadále byly v platnosti zákony z 80. let 19. století.

Společensko-politické změny v nově vzniklé republice, ale přispěli k reakci a to i na složitou situaci poválečných poměrů. Byly přijímány další předpisy, např. v sociální a majetkové oblasti, jenž v sobě zahrnovali i některé z řady přestupků a jejich skutkových podstat.

Část přestupků se v roce 1920 hodnotila jako tzv. nedbalostní delikty, v důsledku přijetí ústavy.

Vycházelo se z objektivní odpovědnosti, zavinění se v některých případech nepožadovalo.

V r. 1928 v nově vzniklé republice - vládní nařízení č. 8/1928 Sb. z. a n. jako takové asi odstartovalo několik právních úprav správního řízení, která postupně přetrvala až do 70 let 20stol. a sice do r. 1967. Zde šlo o výlučnou úpravu **správního řízení**, takže předmětem působnosti byl správní proces - vznikl **správní řád**.

V r. 1955 byl správní řád zrušen. Nahradilo jej vládní nařízení (v pořadí druhé) č.20/1955 Sb. Pro nás důležité, protože šlo o jakýsi doplněk zákona o národních výborech č.13/1954 Sb. a tyto budou správní řízení provádět. V tomto případě šlo o klasické správní řízení.

Dle definice ¹⁸ (historické), která se více či méně používala téměř až do současnosti správní řízení, či výše uvedené nařízení „*se zabývá správním řízením v užším slova smyslu, při němž jde o vytváření individuálních aktů státní správy, které se dotýkají právních poměrů účastníků řízení, zpravidla jednotlivých občanů, po případě jiných subjektů, které nejsou součástí státního aparátu.*“

V r. 1960 nové **vládní nařízení č. 91/1960 Sb., o správním řízení**. Také vzniká nový zákon o národních výborech č. 65/1960 Sb. V některých literaturách tento správní řád nebyl zrovna kladně hodnocen. Byl stručný jak do paragrafového znění, tak do obsahu.

¹⁸ Černý, J. Nový správní řád s komentářem a doplňujícími předpisy. Liberec: Krajské nakladatelství v Liberci, 1959, s. 9.

V r. 1967 již **zákon č. 71/1967 Sb., o správním řízení, tedy správní řád**. Tento vznikl v návaznosti přípravy na nový zákon o národních výborech. K novelizacím týkajících se správního řádu došlo teprve v r. 2000 a to byly jen dílčí změny. Na správní řád zák. č. 500/2004 Sb. tzv. nový, navážu ve stručnosti v kapitole č. 5 této práce. Není totiž stěžejní, i když považuji za nutné se o něm zmínit v důsledku jakési návaznosti a posloupnosti. Což ale nemohu říci o přestupcích a tedy zák. č. 200/90 Sb. o přestupcích, který nás naopak bude více či méně celou prací provázet.

V r. 1961 **zákon č. 60/1961 Sb., o úkolech národních výborů při zajišťování socialistického pořádku**. Tímto zákonem byla národním výborům dána moc řešit méně závažné případy a přestupky při zajišťování socialistického pořádku. Tento zákon přetrval třicet let, v průběhu kterých, došlo také k několika novelizacím.

V r. 1990 **zákon č. 200/1990 Sb. o přestupcích „, přestupkový zákon“**. Zde došlo k rozšíření o část přečinů a některých vybraných trestných činů. Z toho vyplývá, že se přestupky řešili ve **správním řízení**, kdy důvodem byla tzv. menší nebezpečnost u spáchaného (přestupku) skutku.

5 PRÁVNÍ ÚPRAVA SPRÁVNÍHO TRESTÁNÍ

Z předchozí kapitoly, která popisuje historický vývoj správního trestání, vyplývá, že jakýsi vztah mezi správním řádem a přestupkovým zákonem bude nutno rozebrat blíže. Správní řád představuje záruku zákonnosti výkonu veřejné správy. Pomáhá k ochraně práv občana i veřejných zájmů a také právo na spravedlivý proces. Upravuje správní řízení. Cílem je vydání správního rozhodnutí – což je předmětem činnosti orgánů veřejné správy (rozhodovací). Význam správního řádu při úředních jednáních, ale i v běžném životě je důležitý pro postavení právnických i fyzických osob. Zákon o přestupcích ve věcech přestupku, upravuje řízení o přestupcích jako správní řízení - speciální. V jednotlivých řízeních se bude postupovat dle správního řádu, protože se na ně vztahuje obecná úprava, pokud ovšem není v zákoně o přestupcích, nebo jiném (zvláštním) zákoně, či normě uvedeno jinak.

Ve třetí části zákona o přestupcích je upraveno správní řízení o přestupcích – jde pouze o procesněprávní ustanovení. Tímto se, ale odlišuje od obecné úpravy správního řízení. *Správní řád upravuje postup orgánů moci výkonné, orgánů územních samosprávných celků a jiných orgánů, právnických a fyzických osob, pokud vykonávají působnost v oblasti veřejné správy.*¹⁹

Ve Sbírce zákonů, ve které jsou popisovány normativní právní akty a individuální právní akty jsou projevem procesu realizace veřejné správy. Jde o povinnosti určitého subjektu (konkrétního), jakožto účastníka správního řízení a o rozhodnutí správního orgánu o právech chráněných zájmech a o právech.

Správní řízení dělíme na: obecné,
zvláštní,
specifické.

Obecné – představuje postup správních orgánů v oblasti samosprávy a na všech úrovních státní správy - upraveno správním řádem, tedy zákonem č. 500/2004 Sb, ve znění pozdějších předpisů.

Zvláštní - subsidiárním použitím správního řádu – upraveno zvláštním právním předpisem.

Specifické – není možno použít správní řád – zvláštní druh správního řízení.

¹⁹ Ondruš,R.– komentář. Praha: Linde , 2005, s. 19

Tady vidíme, že správní řád nestanoví, že by nemohly zvláštní právní předpisy upravovat procesní instituty jinak než správní řád. Případně mohou upravovat instituty, které správní řád neupravuje. V tomto případě jde ve správním řízení při rozhodování o speciální úpravu – jakási kombinace právní úpravy zvláštní a obecné. V tomto případě pro nás typickým příkladem je přestupkový zákon - zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů. Zvláštním druhem správního řízení je přestupkové řízení - *Jedná se o souhrn právních norem, které vymezují postavení subjektů tohoto řízení, jejich práva a povinnosti a jejich prostřednictvím se řídí proces projednávání a vyřizování přestupků.*²⁰

Účelem přestupkového řízení je zjistit: zda vůbec došlo ke spáchání přestupku, kdo jej spáchal, jeho závažnost, způsob jakým byl spáchán, pohnutky pachatele, míru zavinění a příp. uložit sankci a to vše bez zbytečných průtahů. Existuje velké množství právních předpisů, v nichž jsou uvedeny a obsaženy skutkové podstaty správních deliktů a sankcí. Z tohoto pohledu jde o speciální zákony, tzn., že přestupkový zákon je všechny neupravuje. Zde můžeme pro vysvětlení použít subsidiarity správního řádu k zákonu o přestupcích a jejich vzájemného vztahu. Tak jak je stanoveno § 1 správního řádu odst. 2 se uvádí, že *tento zákon nebo jeho jednotlivá ustanovení se použijí, nestanoví-li zvláštní zákon jiný postup.*²¹ Řečeno takto - zákon o přestupcích i správní řád upravují některé procesní otázky odlišně. Což z praktického pohledu znamená, že v řízení o přestupcích musí správní orgány primárně vycházet z přestupkového zákona a jeho procesní úpravy. Jde samozřejmě o komplexnost postupů správních orgánů. Jestliže toto není upraveno ve zvláštním zákoně, zákon o přestupcích v ustanovení § 51 uvádí, že *není-li v tomto nebo jiném zákoně stanoveno jinak, vztahují se na řízení o přestupcích obecné předpisy o správním řízení.*²² Z tohoto vyplývá, že správní řád se použije v řízení o přestupcích, není-li upravena vůbec procesní otázka, či je upravena jen částečně.

5.1 Řízení o přestupcích – příslušnost věcná a místní

Příslušnost správního orgánu upravuje správní řád v § 10 - § 13 a § 131 - § 133 a také zákon o přestupcích v § 52 - § 55. Jde o jakýsi institut, který má zajistit, aby orgán, který provádí řízení o přestupcích, byl správně ve vztahu ke konkrétnímu přestupku ať již

²⁰ Černý, J., Horzinková, E., Kučerová, H. Přestupkové řízení, 10. vydání. Linde Praha, a.s., 2006, s. 26

²¹ Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, § 1

²² Zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů, § 51

věcně, místně, či funkčně. Jde tedy o to konkretizovat, který správní orgán je k projednávání přestupků oprávněn. **Příslušné orgány:**

- **obecní úřady nebo zvláštní orgány obcí** - v hlavním městě Praze je působnost k projednávání přestupků v městských částech vymezena samostatně. Ostatní obce prostřednictvím obecních úřadů, komisí (zřízených dle zákona o obcích). Dále dle tohoto zákona komise rad jednotlivých obcí, které jsou pověřené výkonem státní správy a to v rozsahu přestupkového zákona konkrétně stanoveno v § 53.

- **orgány Policii České republiky** - pokud tak stanovil zvláštní zákon - (o přestupcích) přestupky projednávaly. Šlo o přestupky § 30 odst. 1 písm. j)²³ na úseku ochrany před alkoholismem a jinými toxikomaniemi a přestupky dle zvláštního zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, ve znění pozdějších předpisů. Zde došlo, ale dnem **1. ledna 2009, ke změně byl novelizován přestupkový zákon**. Tím došlo v souvislosti se zákonem č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky k zúžení příslušnosti v ustanovení § 52 a zrušení ustanovení § 54 zákona o přestupcích.

- **jiné správní orgány** – např. úřad práce, katastrální úřad, finanční úřad - tady stanoví působnost zvláštní zákon.

Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů v § 63 odst. 1 říká: *Na základě tohoto ustanovení mohou obce, jejichž orgány vykonávají přenesenou působnost ve správním obvodu obce s rozšířenou působností, uzavřít veřejnoprávní smlouvu, podle níž mohou orgány jedné obce vykonávat přenesenou působnost nebo její část pro obec jinou.*²⁴ Toto je třeba zdůraznit, aby došlo k jasnému vymezení, protože přestupkový zákon takové ustanovení neobsahuje.

Jde tedy o uzavírání veřejnoprávních smluv. Toto je možné jak mezi obcemi s rozšířenou působností se souhlasem Ministerstva vnitra, tak u obcí, které nemají, anebo neumí vytvořit podmínky pro projednávání přestupků, ať již z jakého-koliv důvodu. Uzavřít takovou smlouvu je možné jen se souhlasem krajského úřadu. U obcí je to dnes již běžná praxe, kterou přenáší povinnost vyřizovat přestupkovou agendu na obec sesmluvněnou.

Z výše uvedeného vyplývá tedy, že až doposud jsme hovořili o věcné příslušnosti.

Věcná příslušnost - je závazná jak pro účastníka řízení, tak i pro správní orgán. Zde bude

²³ Zákon 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů, § 30 odst. 1 písm. j) - neoprávněně přechovává v malém množství pro svoji potřebu omamnou nebo psychotropní látku.

²⁴ Černý, J., Horzinková, E., Kučerová, H. Přestupkové řízení. 10. vydání. Linde Praha, a.s., 2006, s. 39

zákon o přestupcích působit jako speciální úprava pro účely řízení. Z čehož vyplývá, že správní orgán, nesmí věc postoupit jinému správnímu orgánu a je tedy povinen přestupkové řízení provést sám.

Místní příslušnost – znamená, kde byl přestupek (v místě) spáchán a projedná jej věcně příslušný správní-přestupkový orgán (dle místa) v jehož obvodu k přestupku došlo. Byl přestupek spáchán např. cizincem, který na našem území má, či může mít trvalý pobyt, nebo občanem České republiky v cizině a nelze tak tedy určit místo spáchání přestupku určí se místní příslušnost speciální úpravou. Tzn., že správního řádu se neužije, ale bude využito speciální úpravy přestupkového zákona § 55 odst. 2.²⁵

Může, ale také nastat situace, kdy se bude muset pro správné stanovení příslušnosti přihlídnout, či postupovat podle ustanovení § 11 odst. 2 správního řádu,²⁶ To v případě, kdy nejsou schopny se dohodnout, správní orgány který řízení provede. K projednání přestupku mohou být místně příslušny i různé správní orgány tzn., že jich může být několik. Je zde možnost věc postoupit jinému příslušnému správnímu orgánu, ale musí být věcně příslušný. To v případě vážného důvodu, anebo z důvodu usnadnění projednání přestupků. Postoupení takového přestupku se ale nesmí stát důvodem k tomu, aby příslušný správní orgán neřešil případy, které nechce, nebo se mu zdají být nejednoduché. Vždy se musí jednat o správní orgán, který je věcně příslušný a v jehož obvodu se pachatel zdržuje, či pracuje. *K projednání přestupku je místně příslušný ten z věcně příslušných správních orgánů, v jehož obvodu byl přestupek spáchán.*²⁷

5.2 Řízení o přestupcích – zahájení, průběh

Správní orgán bude využívat správní řád pouze subsidiárně. Postupovat bude podle zákona o přestupcích § 67 a § 68 jeho speciální úpravy. **Zahájení řízení** - právní úpravu nalezneme jak ve správním řádu, tak i zákoně o přestupcích.

²⁵ Zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů, § 55 odst. 2 - přestupek, který byl spáchán v cizině státním občanem České republiky anebo cizincem, který má trvalý pobyt na území České republiky, nebo nelze-li místo spáchání přestupku spolehlivě zjistit, projedná správní orgán, v jehož územním obvodu pachatel má nebo naposledy měl trvalý pobyt.

²⁶ Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, § 11 odst. 2 - je-li místně příslušných více správních orgánů a nedohodnou-li se jinak, provede řízení ten z nich, u něhož jako prvního byla podána žádost nebo který z moci úřední učinil úkon jako první. V ostatních případech nebo nelze-li podmínky místní příslušnosti určit, určí místní příslušnost usnesením nejbližše společně nadřízený správní orgán. Není-li takového orgánu, určí místní příslušnost usnesením ústřední správní úřad, do jehož působnosti rozhodovaná věc náleží.

²⁷ Ondruš, R. Správní řád - nový zákon s důvodovou zprávou a poznámkami, Linde Praha a.s. – Právnické a ekonomické nakladatelství a knihkupectví Bohumily Hořínkové a Jana Tuláčka, Praha 2005, s. 254

Pokud se správní orgán dozví o přestupku ať již na základě vlastní činnosti, či podnětu nějakého subjektu je povinen jej projednat. Přezkoumá mu známé skutečnosti a posoudí, zda jsou dány důvody pro zahájení řízení, postoupení věci, či odložení věci. Zásada oficiality - zahájení z moci úřední v obecném zájmu. Řízení o přestupku se zahájí nejpozději do šedesáti dnů ode dne, kdy obdržel správní orgán oznámení o daném přestupku a to samozřejmě bezodkladně. Tento správní orgán musí také podnět o podezření ze spáchání přestupku shledat jako odůvodněný. Správní orgán doručí oznámení o zahájení řízení tzv. předvolání, obviněnému z daného přestupku. Toto musí být doručeno do vlastních rukou – tímto krokem je řízení zpravidla zahájeno. U tzv. návrhových přestupků - je možno je projednat jen na **návrh** osoby, která se cítí být poškozena protiprávním jednáním, nebo opatrovníka, jejího zákonného zástupce. Toto je taxativně stanoveno v zákoně o přestupcích §68. Návrh na projednání takového přestupku lze podat nejpozději do tří měsíců a to ode dne, kdy se navrhovatel (poškozený) dozvěděl o přestupku. I v případě postoupení věci (přestupku – protiprávního jednání) orgánem činným v trestním řízení. Správní orgán tedy obdrží kvalifikovaný návrh k zahájení řízení. Je také možno učinit zpětvzetí návrhu což by bylo dle § 76 odst. 1 písm. j) jakýmsi důvodem, pro zastavení řízení a tedy ukončení.

Každý je povinen na výzvu správního orgánu se dostavit k **podání vysvětlení**. Osobu, která bude vysvětlení podávat je správní orgán povinen poučit o možnosti toto vysvětlení odepřít. To dle ustanovení § 60 odst. 1 přestupkového zákona. Podání vysvětlení lze použít jen u přestupkového řízení. Je však nutné neopomnět na § 137 správního řádu, odst.1, který se subsidiárně k tomuto vztahuje. Tzn., že vysvětlení může být požadováno jen v případě, že tzv. rozhodné skutečnosti není možno, nebo nebylo možno zjistit jiným - úředním postupem, O podaném vysvětlení musí být učiněn písemný záznam, který nelze použít ale jako nějaký důkaz (důkazní prostředek). Ten kdo se na výzvu (správního orgánu) k podání vysvětlení nedostaví a nemá k tomu závažný důvod, může být uložena pokuta až do výše 5000 Kč, a to i opakovaně. Pokuta se ukládá formou rozhodnutí a to i osobě, která nemá důvod toto odmítnout - odmítá bezdůvodně.

Správní orgán je povinen uvědomit všechny účastníky řízení a bez zbytečných průtahů **postoupit věc** správnímu orgánu, který je k projednání příslušný jestliže on sám není k projednání přestupku příslušný. To i v případě, že oznámení a v něm uvedenou

skutečnost není možno projednat jako přestupek. Postoupí ji dle § 71²⁸ zákona o přestupcích, podle povahy věci. Samozřejmostí je a jak vyplývá již z textu výše, že ať již jde o návrhový přestupek, či o podezření ze spáchání přestupku musí toto provádět věcně a místně příslušný správní orgán.

Již před zahájením řízení je možno z moci úřední věc odložit. O tomto se nevydává správní rozhodnutí, poškozený se pouze vyrozumí. Do spisu se udá důvodu, proč se tak stalo. Důvody, které vyjdou najevo v průběhu řízení a které tedy mají za následek **odložení věci**, nalezneme v zákoně o přestupcích v ustanovení § 66²⁹. V tomto případě nebude použit správní řád.

5.3 Řízení o přestupcích – součinnost, společné řízení

Správní orgán může jiné orgány požádat o **součinnost**. Toto z důvodu zjištění potřebných skutečností, či provedení úkonů nezbytných k vyřízení přestupku. Jedná se o takové orgány, které jsou k provedení požadovaného úkonu příslušny. Orgány policie státní, však musí takovou žádost vrátit zpět – a to neprodleně, je-li takový úkon mimo rozsah jejich působnosti a to k zamezení zbytečných průtahů v řízení. *V rámci součinnosti je stanovena povinnost nejen státním orgánům, ale i orgánům policie a obcím, aby plnily vůči správním orgánům oznamovací povinnost o jednáních mající znaky přestupků, pokud se o nich dozví a pokud by samy nebyly příslušny k jejich projednávání.*³⁰

²⁸ Správní orgán postoupí věc státnímu zástupci nebo orgánům policie, navštědčují-li skutečnosti, že jde o trestný čin nebo orgánu příslušnému podle zvláštního předpisu k projednání skutku osoby uvedené v § 10 odst. 1, nebo správnímu orgánu příslušnému k projednání skutku, který je jiným správním deliktem než přestupkem nebo orgánu příslušnému podle zvláštního právního předpisu k projednání přestupku osoby uvedené v § 9 odst. 3 v disciplinárním řízení, pokud tato osoba o takové projednání požádala.

²⁹ Správní orgán, aniž řízení zahájí, věc odloží, jestliže osoba podezřelá z přestupku požívá výsad a imunit podle zákona nebo mezinárodního práva, nejde-li o osobu uvedenou v § 9 odst. 3, v době spáchání přestupku nedovršila patnáctý rok svého věku nebo trpěla duševní poruchou, pro niž nemohla rozpoznat, že svým jednáním porušuje nebo ohrožuje zájem chráněný zákonem, nebo ovládat své jednání, zemřela před zahájením řízení. Správní orgán může věc odložit, jestliže sankce, kterou lze za přestupek uložit, je bezvýznamná vedle trestu, který byl nebo bude podle očekávání uložen osobě podezřelé z přestupku za jiný čin v trestním řízení.

Správní orgán věc dále odloží, jestliže došlé oznámení (§ 67 odst. 2) neodůvodňuje zahájení řízení o přestupku nebo postoupení věci podle § 71, o skutku se koná trestní stíhání nebo řízení u jiného příslušného správního orgánu, o skutku již bylo pravomocně rozhodnuto správním orgánem nebo orgánem činným v trestním řízení anebo v blokovém řízení, o skutku již bylo rozhodnuto v disciplinárním řízení a uložené opatření se považuje za postačující, odpovědnost za přestupek zanikla, návrh na zahájení řízení o přestupku byl podán opožděně (§ 68 odst. 2), nezjistí do šedesáti dnů ode dne, kdy se o přestupku dozvěděl, skutečnosti odůvodňující zahájení řízení proti určité osobě.

³⁰ E. Horzinková, B. Čechmánek, Přestupky a správní trestání, Eurounion Praha, s.r.o., Praha 2008, s. 129

Správní orgán může také vést **společná řízení** o přestupcích. Podmínky, dle kterých je možno tak učinit stanoví zákon o přestupcích v § 57, i správní řád v § 140. Pro účely přestupkového řízení se ustanovení o společném řízení použije subsidiárně ve vztahu ke správnímu řádu. Aby, mohlo dojít k projednání přestupku ve společném řízení, musí platit, že k jednotlivým daným řízením musí být příslušný stejný orgán. Řízení lze spojit, pokud nevznikne nebezpečí újmy žádné z dotčených osob a to i v průběhu řízení.

Řízení se spojuje usnesením, což správní orgán zaznamenává do spisu a vyrozumí o tom vhodným způsobem účastníky. Spis se vede pouze jeden společný. I v případě více pachatelů přestupků se využije společné ho řízení. Přestupky musí ale spolu souviset. Aby nedocházelo ke zbytečným průtahům v řízení je možné projednání věci ze společného řízení vyloučit – u některého z pachatelů. Jakousi tečkou za společným řízením je vydání společného rozhodnutí. Povinností správního orgánu vést společné řízení u jednoho pachatele více přestupků, ale musí se jednat o přestupky o kterých ještě nebylo pravomocně rozhodnuto. Tady se uloží sankce za přestupek, který je nejpřísněji postižitelný podle přestupkového zákona

5.4 Účastníci řízení

Kdo je **účastníkem řízení** nalezneme přesně (taxativně) vymezeno v zákoně o přestupcích § 72. V Přestupkovém řízení a pro jeho účely jde o komplexní a speciální výčet účastníků řízení. Tito jsou hlavním subjektem přestupkového řízení samozřejmě mimo správních orgánů. V řízení o přestupcích se tedy jedná o:

- obviněného z přestupku,
- poškozeného,
- vlastníka věci,
- a navrhovatele.

Tito mohou např. nahlížet do spisu, podávat návrhy, navrhopvat důkazy, vyjadřovat se k podkladům řízení a tím prakticky ochraňovat (hájit) svá práva, či právem chráněné zájmy.

Pokud se provede proti účastníku řízení prvním procesní úkon, jako proti podezřelému stává se z tohoto **obviněný z přestupku**. Při uplatnění zásady presumpce nevinny je na obviněného pohlíženo, až do doby než dojde k nabytí právní moci rozhodnutí o vině, jako na nevinného. Obviněný se může, v plném rozsahu odvolat proti rozhodnutí, na což má jako účastník řízení plné právo.

Poškozený jako účastník řízení - pokud uplatnil nárok na náhradu škody. Tato je možné i přesto že rozhodnutí o náhradě škody je záležitost občanskoprávní, tudíž řešení spadá do pravomoci soudu. Uplatnit nárok na náhradu škody je pro poškozeného možné za splnění podmínek v zákoně o přestupcích v § 70.³¹ Pokud tak poškozený učiní, bude správní orgán působit tak, aby došlo k dobrovolné náhradě škody.

Věc, která má být, nebo byla zabráná, staví jejího **vlastníka** taktéž do role účastníka řízení. Toto pouze v té části řízení týkající se zabrání věci. A tady je vlastník povinen plnit si své povinnosti a může hájit svá práva – je tedy oprávněn.

U tzv. návrhového přestupku by nemohlo dojít k zahájení řízení, kdyby **navrhovatel** (osoba přestupkem postižená) nebyl účastníkem řízení.

Správní orgán má za povinnost poučit řádně účastníky řízení o možných následcích procesních úkonů, hlavně o jejich právech a povinnostech. Nebylo by správné, kdybychom opomněli, že každý účastník se může nechat, při řízení zastupovat což upravuje správní řád. Zastupování je možné opatrovníkem i zákonným zástupcem. Takto může být učiněno v rozsahu zplnomocnění (plné moci) a to zvoleným zástupcem. A tedy vše vymezeno taxativně v již zmíněném v zákoně o přestupcích § 72 účelně pro přestupkové řízení. *Jiné osoby, než uvedené v tomto ustanovení nemohou být účastníky řízení o přestupku. V tomto směru nelze použít ustanovení § 27 a 28 správního řádu ani podpůrně.*³²

5.5 Řízení o přestupcích – dokazování

*Přestupkový orgán není vázán žádným pořadím významu a průkazní síly jednotlivých důkazů. Zhodnocení důkazů správní orgán vyjádří v odůvodnění rozhodnutí.*³³

Správní orgán (přestupková komise) důkazy zhodnotí jednotlivě. Musí přihlédnout ke všemu, co vyšlo najevo a nesmí dojít k zneužití správního uvážení. To je v podstatě zásada volného hodnocení důkazů. Skutečnost, která je rozhodná pro posouzení věci je vyvracena, či potvrzována je důkaz/em. Účastníci řízení, všichni jsou obecně i dle zákona povinni tomuto správnímu orgánu poskytovat jakousi součinnost, i když podklady (důkazní prostředky) má povinnost opatrovat si sám. Zásada materiální pravdy je naplněna

³¹ Škoda způsobená přestupkem a její výše byla spolehlivě zjištěna a škoda nebyla dobrovolně nahrazena, poškozený výslovně uplatnil nárok na projednání náhrady škody, nejedná se o přestupek, který lze projednat jen na návrh.

³² E. Horzinková, B. Čechmánek, Přestupky a správní trestání, Eurounion Praha, s.r.o., Praha 2008

³³ Černý, J., Horzinková, E., Kučerová, H. Přestupkové řízení. 10. vydání. Linde Praha, a.s., 2006, s. 96

tím, že správní orgán musí zjistit, jak se věci mají, čili skutečný stav a to ještě před vydáním rozhodnutí. Při odvození zásady legality dojdeme k závěru, že podkladem pro vydání rozhodnutí (jednotlivého správního orgánu) může být prakticky cokoli, co bylo získáno v souladu se zákonem. Samozřejmostí je, že takový podklad musí mít určitou vypovídající hodnotu. Potom se dá hovořit o **důkazním prostředku, či důkazu:**

- **znaleckým posudkem**, použije správní orgán v případě, že k vydání rozhodnutí je zapotřebí odborné znalosti a posouzení oprávněné úřední osoby – znalce. Tento se ustanoví usnesením, které se mu doručí. Ostatní účastníci řízení se musí vyrozumět a to jakýmkoliv vhodným způsobem. Pokud by, byl znalec vyslechnut, bude se jednat o svědeckou výpověď. Jinak správní orgán určí lhůtu, ve které musí být znalecký posudek písemně vypracován
- **svědeckou výpovědí**, vypovídat jako svědek o (událostech) skutečnostech, které se přestupku týkajících - je povinen každý, kdo k události má co uvést. Toto se netýká účastníka řízení. Správním orgán má za povinnost před podáním svědectví svědka řádně poučit. Zákon stanoví, v jakých případech svědek nesmí být vyslýchán – (výslovně stanoveno zákonem), rovněž kdy může odmítnout vypovídat.
- **listinou**, je-li takový důkaz použit, provede se o tomto zápis do spisu. V případě přítomnosti účastníků se tito seznámí s jejím obsahem tak, že se jim přečte. Listina většinou obsahuje údaje (důkazy) sloužící k objasnění a zjištění určitých skutečností. Mohou to být různá potvrzení, osvědčení aj. písemnosti. Svědek ale může předložení listiny odepřít a to ze stejného důvodu jako u předchozího důkazu svědeckou výpovědí. Správní orgán ale může usnesením uložit tomu, který má u sebe (ať již kdekoli) listiny k provedení důkazu potřebné, aby je předložil. O tomto se osobě oznámí písemné vyhotovení usnesení. Listinný důkaz je zřejmě nejběžnějším způsobem dokazování.
- **ohledáním**, musí se nařídit. Toto se provede usnesením. Doručuje se osobám – vlastníci věc, mají ji u sebe, či ji užívají. Jde tedy o prohlídku věci, čímž může správním orgán dojít k závěru tzv. vlastním pozorováním. Může také tím zkontrolovat výsledek předchozího šetření. Takovým způsobem lze ověřit rozpor v předložených důkazech – stav věci není možno ověřit jinak.

Zúčastněné osoby musí podepsat o tomto sepsaný protokol. Dojde-li k odmítnutí podpisu je to nutné zaznamenat do protokolu i s důvodem, proč byl odmítnut.

Výše uvedené je součástí správního řádu = *Jedná se o právem upravený postup správního orgánu, kterým získává poznatky o rozhodných skutečnostech sloužících pro meritorní rozhodnutí, tedy právo vyhledat důkazy o těchto skutečnostech, tyto důkazy provést, získané poznatky procesně zajistit.*³⁴ a to v ustanovení § 51 – 56.

5.6 Ústní jednání při přestupkovém řízení

Dokazování je prakticky součástí **ústního jednání**. Správního řád stanoví, že z jednání se pořizuje protokol a to v § 18. Úkolem při tomto jednání je prokázat vinu obviněného. Na základě zajištěných (provedených) důkazů zjistí, zda vůbec ke skutku o kterém se jedná došlo a jestli jej obviněný spáchal. Tento by se mohl ke skutku i doznat, ale i tak musí správní orgán všechny okolnosti řádně přezkoumat. Jednání, pokud jím nebude ostatním účastníkům způsobena újma, může proběhnout jako veřejné s tím, že toto musí být vyhlášeno. Jinak v zásadě je neveřejné – jeho konání. Obviněný má při jednání jistá práva a tato mu musí být zajištěna např. na obhajobu. Při jednání bývají účastníky řízení uplatněny různé návrhy, připomínky, které jsou, či mohou být důležité k provedení důkazů.

Dnem zahájení může být den - doručení návrhu, - oznámení předvolání pro všechny účastníky řízení – přizváni být musí. Přizve se i orgán sociálně právní ochrany dětí (tzv. OSPOD) a zákonný zástupce v případě mladistvého toto všechno se zadokumentuje. Záležitost ve správním řízení může být projednána i v nepřítomnosti obviněného, ale pouze v případě, kdy se nedostaví bez náležité omluvy i když byl řádně poučen. Nebo bez důležitého důvodu. Z tohoto důvod správní orgán předvolává obviněného doručenkou oproti vlastnoručnímu podpisu. Vše upraveno ve správním řádu § 49 a zákoně o přestupcích § 74. *Pokud není přestupek projednán v blokovém nebo příkazním řízení, nařídí v prvostupňovém řízení správní orgán obligatorně ústní jednání.*³⁵

5.7 Ukončení ve správním trestání (přestupkové řízení) - rozhodnutí

V předchozích odstavcích této práce jsem se snažil přiblížit průběh správního trestání tak jak dle mého a samozřejmě na základě právních norem probíhá. Teď už zbývá

³⁴ Horzinková, E., Novotný, V. Správní právo procesní. Linde Praha, a.s., 2006, s. 118

³⁵ Ondruš, R. Správní řád - nový zákon s důvodovou zprávou a poznámkami, Linde Praha a.s. – Právnické a ekonomické nakladatelství a knihkupectví Bohumily Hořínkové a Jana Tuláčka, Praha 2005, s. 178

pouze toto řízení obrazně jakoby zakončit. To samozřejmě s ohledem a důrazem opět na důležitá zákonná opatření. Správní orgán ukončí záležitost ve správním řízení co je prakticky jeho povinností na základě zjištěných důkazů. **Obsahem rozhodnutí** je výrok, odůvodnění s poučením o opravných prostředcích. Toto stanoví správní řád o obsahu rozhodnutí vyhotovení písemně - úprava v § 68.

Písemné vyhotovení **rozhodnutí**, tedy jeho zákonnou úpravu nalezneme dále ve správním řádu asice, v § 69 – tento také stanoví náležitosti písemného vyhotovení. Sem můžeme zařadit:

- údaje o všech účastnících přestupkového (správního) řízení,
- datum vyhotovení (i odlišné od data vydání),
- jednací číslo,
- úřední razítko (otisk),
- oprávněnou úřední osobu – její identifikaci (funkci, příjmení, jméno atd.)
- podpis,

a v neposlední řadě - označení toho orgánu (správního), který vydal rozhodnutí samozřejmě opět v souladu se zákonem.

*Rozhodnutí o přestupku, které jako každé jiné rozhodnutí ve věci, musí vykazovat všechny obvyklé jak obsahové, tak formální náležitosti správního rozhodnutí.*³⁶ Správní orgán se musí před vydáním rozhodnutí vypořádat s návrhy a důkazy. Každý účastník řízení má právo vyjádřit se, (i možnost) k rozhodnutí a jeho podkladům. Správní orgán v průběhu (během) řízení tyto podklady (důkazy, doplnění, návrhy) nashromáždí.

Právní předpisy, které správní orgán aplikuje, musí uvést v **odůvodnění**. Musí zde být i jakési úvahy, kterými se řídil při stanovení výše a druhu sankce a samozřejmě v žádném případě nesmí být opomenuty důkazy a zjištěné skutečnosti. Jsou to všechno podklady, které výrazným způsobem ovlivňují rozhodnutí.

Každé **rozhodnutí** ve správním řízení má svůj účinek tzv. **konstitutivní**. Tento ukládá nové povinnosti, či práva. Jde o jakési podstatné (meritorní) rozhodnutí o kterém můžeme hovořit jako o podstatě správního řízení. Usnesení jako určitá forma rozhodnutí je tedy také, správním aktem. Slouží vesměs k řešení příkazu a otázek tzv. procesních. Správního řádu – jeho obecné úpravy musí správní orgán využít (vycházet z něj) při vydání rozhodnutí.

³⁶ Průcha, P., Skulová, S. Správní právo – procesní část. Masarykova univerzita Brno, 1997, s. 159

Správním aktem, tedy rozhodnutím např. přestupková komise (jako správní orgán) prakticky zakládá nové povinnosti týkajících se osob s tím, že určitá může měnit i rušit.

Uložení pokuty správním orgánem, jeho úhrada, náklady řízení, (sankce za přestupek), musí být zapsáno ve výroku. Je-li, od uložení sankce upuštěno tak i toto musí výrok obsahovat. Taktéž např. náhrada - škody a nárok na ni, náklady řízení, zákaz činnosti a započtení doby, ochranné opatření a jeho uložení. Výrok musí obsahovat určité náležitosti – odkazuje na příslušná zákonná ustanovení (kompletní výčet), skutek včetně popisu, spáchání přestupku – jeho čas a místo, výměru sankce – její druh, vinu – vyslovení a rozhodnutí o tomto. Samozřejmě nezapomenout uvést, který orgán o sankci za přestupek rozhodl.

Vydání rozhodnutí ve věci, jako i obvinění z přestupku – vina či nevína, zastavení řízení, či **smír**, může znamenat definitivní ukončení správního řízení (např. přestupkového). Např. výše uvedený smír podle správního řádu v ustanovení § 141 je v tomto případě pro nás nepoužitelný. Jde o řízení kde je smír správním orgánem schvalován. My se neustále budeme držet přestupkového zákona – v tomto případě. Tak např. v § 49 odst. 1 písm. a) týkající se urážky na cti, kde se přestupková komise ze zákona musí pokusit mezi obviněným a poškozeným (uraženým) dosáhnout smíru. Pokud se toto komisi povede, je to důvod k ukončení řízení jakýmsi zastavením. Může, ale nastat situace, že ke smíření obou stran nedojde. Potom tedy řízení o přestupku pokračuje. To je ale případ (tzv. návrhový přestupek) kdy náklady řízení již nebudou tomuto návrhovateli přestupku stanoveny. Podle zákona o přestupcích § 76 odst. 1, písm. a), b), c), a j) se účastníkům řízení písemně vyhotovení rozhodnutí o zastavení řízení vždy oznamuje. Proti tomuto je ale možné se **odvolat**, což má za následek odkladný účinek. Je zde možno uplatnit opět ustanovení zákona o přestupcích, a sice § 81. Když odvolání, tak také poučení o něm = poučení o odvolání. V rozhodnutí je nutno uvést v jakém případě je možno využít opravný prostředek. V jaké lhůtě je možno řádný opravný prostředek uplatnit – jak se počítá,³⁷ u kterého orgánu? Pokud dojde k pochybení správního orgánu v poučení tak se lhůta automaticky prodlužuje. A to o 3 měsíce např. z důvodu jeho neúplnosti.

Mimo případy uvedené výše se **nelze odvolat**, což se ale musí zaznamenat písemně do spisu. Každý účastník řízení musí být o tomto vyrozuměn. U návrhových řízení jak je opět uvedeno výše a dle přestupkového zákona se rozhoduje o nákladech řízení – jejich

³⁷ Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, § 83 odst. 1

uhrazení navrhovatelem to v § 76. *Přestupkový orgán je vždy povinen ve výroku rozhodnutí řešit náhradu nákladů řízení. Její určení je nedílnou a povinnou součástí rozhodnutí.*³⁸

Pachateli přestupku, který byl uznán vinným v rozhodnutí, je také uložena povinnost úhrady nákladů. Výše je stanovena úhradovou vyhláškou z r. 1996. Je zde stanovena paušální částka jeden tisíc korun s možností navýšení (jakýsi strop) - šest tisíc korun – toto nesmí přesáhnout.

V praxi např. správní orgán (přestupková komise) **zastaví řízení** z důvodu nemožnosti pokračovat. Je to např. jakákoliv trvalá situace (úmrtí přestupce). Toto je přesně vymezeno v zákoně o přestupcích § 76 odst. 1 a 2³⁹. Zastavení řízení je stejným rozhodnutím jako rozhodnutí o přestupku. Proto bude zastaveno správním rozhodnutím, byť by mohlo být mylně nabyto dojmu, že by mohlo jít o zastavení usnesením, jak stanoví správní řád. Toto je ale výklad mylný. Jde tedy o právní úpravu zákona o přestupcích (speciální) nikoli usnesení správního řádu dle § 66. Rozhodnutí může být oznámeno vyhlášením (čili ústně), nebo v písemné formě tzv. vyhotovením. Na vyhotovení rozhodnutí je zákonná lhůta.⁴⁰ Když nebude vyhotoveno písemně, musí to být uvedeno v protokolu. Doručení je možné pouze do vlastních rukou. Není zde možnost, jako u jiných listin doručí prostřednictvím veřejné vyhlášky.⁴¹

³⁸ E. Horzinková, B. Čechmánek, *Přestupky a správní trestání*, Eurounion Praha, s.r.o., Praha 2008, s 151.

³⁹ Správní orgán řízení o přestupku zastaví, jestliže se v něm zjistí, že skutek se nestal nebo není přestupkem, skutek nespáchal obviněný, skutek nebyl obviněnému prokázán, obviněný z přestupku požívá výsad imunity, obviněný v době spáchání přestupku nedovršil patnáctý rok svého věku nebo trpěl duševní poruchou, odpovědnost za přestupek zanikla, o skutku již bylo pravomocně rozhodnuto správním orgánem nebo orgánem činným v trestním řízení, za přestupek byla uložena bloková pokuta, o skutku již bylo rozhodnuto v disciplinárním řízení a rozhodnutí se považuje za postačující, obviněný z přestupku nebo navrhovatel zemřel, navrhovatel vzal svůj návrh na zahájení řízení zpět nebo se, ač řádně a včas předvolán, k ústnímu jednání bez náležité omluvy nebo bez důležitého důvodu nedostavil, v řízení o přestupku urážky na cti došlo ke smíru, věc byla postoupena.

Správní orgán může řízení o přestupku zastavit, jestliže sankce, kterou lze za přestupek uložit, je bezvýznamná vedle trestu, který byl nebo bude podle očekávání uložen obviněnému z přestupku za jiný čin v trestním řízení.

⁴⁰ Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, § 71

⁴¹ Zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů, § 80

6 PŘESTUPKY – PRÁVNÍ ÚPRAVA

6.1 Sankce za přestupky i v řízení

Pokud by někdo nezasvěcený do této problematiky (která je podstatou této práce) vstoupil možná i se zájmem do této části, asi by zcela přesně nepochopil celé téma. Tento bod č. 6 začnu možná právě i s pohledu posloupnosti přestupkového práva trochu nestandardně. Logické by asi bylo, kdybych započal obecným vysvětlením definice přestupku a tak potom pokračoval dále dle posloupnosti v přestupkovém zákoně. Toto, ale není mým úmyslem, proto začnu částí či oblastí v přestupkovém právu nazývané jednoduše sankce. Kdo by tuto práci přečetl od začátku až do konce určitě by pochopil proč, a co mě k tomu vedlo.

- Napomenutí,
- pokuta,
- zákaz činnosti,
- propadnutí věci – prostě sankce, či jejich výčet, které je možno za přestupek uložit.

Jsou takto vyjmenovány v § 11 přestupkového zákona. Skutková podstata přestupků potom jaksi přesně vymezuje jakým způsobem, nebo spíše jaká sankce bude vyměřena.

Po zhodnocení závažnosti přestupku,⁴² by mělo dojít k jakémusi výběru přiměřené sankce, či sankcí (jejich možných kombinací). Záleží na možnostech, které přestupkový zákon v tomto směru umožňuje - uložit sankci samostatně, nebo společně s jinou. V tomto směru totiž není možno jednoduše říci, tato sankce je vedlejší a tato hlavní. Byť je možno uložit více sankcí zároveň - za jeden přestupek. Přesně musí být tyto podmínky splněny pro sankci **propadnutí věci**, aby vůbec mohla být uložena. Jednodušší to je u **pokuty** a **napomenutí** – lze uložit téměř za každý přestupek. Ale sankce **zákaz činnosti** musí být oproti těmto výše uvedeným stanovena výslovně v zákoně at' již přestupkovém, nebo jiném. Pokud se ale zamyslíme, dojdeme logikou věci, že nelze uložit sankci pokutu současně s napomenutím, protože toto se vlastně vzájemně vylučuje. Bez povšimnutí zde ale nemůže zůstat, že pokud by přestupky byly řešeny podle zvláštních zákonů, které by samy řešily problematiku sankcí, nebylo by tedy možné použít výše uvedené sankce (jejich rozdělení) dle přestupkového zákona tak jak jsou v jeho zvláštní části taxativně vymezeny.

⁴² Srov. Červený, Z, Šlauf, V. Přestupkové právo, komentář k zákonu o přestupcích včetně textu souvisejících předpisů. Praha. Linde, 2006 str.29

Sankce výše uvedené, ke kterým se ještě vrátím, jsou tedy ukládány za přestupky – správním orgánem (přestupkovou komisí). Tento má ale k dispozici ještě „jiný“ druh tzv. **sankce pořádkové** – slouží k zajištění průběhu a účelu správního řízení.

Správní orgán tomu, kdo odmítá bezdůvodně podat vysvětlení, nebo se bezdůvodně (bez závažných důvodů) nedostaví, aby podal **vysvětlení** k přijatému (správním orgánem) oznámení o přestupku může tento uložit pokutu. Tak učiní na základě zákona o přestupcích § 60 odst. 2 a to již před zahájením řízení! Pokuta (pořádková sankce) má za jistých okolností i výhodu a to opakovaného uložení. Nesmí však být v hrubém nepoměru k předmětu řízení jeho významu, následku i závažnosti. Tato teorie vede k zavedené praxi, kdy mohou, či budou, nebo dokonce jsou pokuty nevymahatelné a tedy jejich význam se mívá účinkem. Hovořím o případech, kdy je třeba osoby, jako jsou např. – osoby sociálně nepřizpůsobivé – bezdomovci, nebo i cizí státní příslušníci předvést přímo k samotnému řízení. Běžně se toto děje při součinnosti s obecní (městskou policií), či PČR. Jde hlavně o ty případy, kdy to bude účelné – nejběžněji v případě, kdy není znám jejich pobyt. Tento postup, ale musí správní orgán řádně zvážit, aby byl co nejúčelnější a samozřejmě uvážlivý. Tady jde vlastně o uplatnění jakési autority, aby při zahájení řízení nedocházelo zbytečně ke zdržování (tzv. průtahům). Jeto vlastně jakási prvotní příprava podkladů, hlavně aby nevznikly, či byly minimalizovány příp. nejasnosti. Jde o speciální úpravu přestupkového zákona ke správnímu řádu – pokuta je do výše pěti tisíc korun. Může, ale dojít i k situaci, kdy někdo podá oznámení o přestupku velmi hrubé až hanlivé (urážlivé) formy. V takovém případě může být tato pokuta udělena také. Pokud již bylo přestupkové řízení zahájeno je možno udělit pokutu až 50tis. Korun. Toto je možné pouze na základě ustanovení ve správním řádu a to v § 62. Může to být také u osoby, která byť byla napomenuta, neustále nadále ruší pořádek, stěžuje řízení a jeho postup tím, že se neomluvil a na předvolání se vůbec nedostavil, ignoruje pokyn úřední osoby – neuposlechne. Kdyby vznikla nějaká mimořádná obstrukce, zřejmě by dotyčný správní orgán volil hranici pokuty vyšší. Toto se ale stává pouze výjimečně. Většinou, a pokud vůbec, tak se pokuta uděluje spíše na dolní hranici možností, samozřejmě opět v souladu se zákonem.

Konkrétně k jednotlivým sankcím:

Každý, nezasvěcený, který uslyší již název této sankce, se přinejmenším zamyslí nad tím, co to vůbec znamená, **napomenutí**. Zůstává tedy otázkou kdy – v jakém případě správní orgán o této sankci rozhodne a jaký potom bude její případný následný účinek. Možná, že právě při rozhodování o této sankci správní orgány přihlíží k sociální situaci jednotlivých přestupců, ale určitě by toto nemělo být primárním hlediskem. Správní orgány by se asi nemuseli ani v případech sociálně slabších (nemajetných), mladistvých, bezdomovců aj., bránit uložení např. sankci pokuty, byť v nízké hranici. Možná, že právě u některých osob jako např. sociálně nepřizpůsobivých, by se právě tato sankce mohla mít účinkem. Jak již jsme pochopili, jedná se tedy o velmi mírnou formu sankce – jakési morální hodnoty. Přestupce nemá tedy žádnou, sekundární uloženou povinnost. Pokud se nad tím pachatel přestupku zamyslí, vyjde tato sankce nastejno (pro tohoto pachatele), jako když se přestupek jen projedná a od jiné sankce je upuštěno, což může správní orgán učinit dle zákona o přestupcích v § 11 odst. 3.

Obecně se o napomenutí dá říci, že jej lze uložit za jakýkoliv přestupek v řízení o přestupku. Je tedy považován už jen z tohoto pohledu za sankci nejmírnější. Méně závažná provinění, to bude asi ten nejčastější případ, kdy bude tato sankce využita, např. pachatel lituje svého činu a dozná se apod. Takže jde o osobu pachatele a dále o případ a jeho okolnosti. Napomenutí je tedy uloženo v řízení přestupkovém i příkazním a to ze zákona, který opět říká, že není možno jej použít v řízení zkráceném – tedy blokovém. Bylo by tedy mylné domnívat se, či zaměňovat napomenutí a domluvu – jde o jiný institut. Rozdíl je v tom, že napomenutí je součástí rozhodnutí přestupku správním orgánem – tedy správním aktem. No a to zase hovoří o tom, že může následovat odvolání⁴³ přestupce jako řádný opravný prostředek, který je přípustný. Není možno uložit napomenutí spolu s pokutou, ale např. s propadnutím věci či zákazem činnosti to možné je a mám zato že, se tak i v praxi děje. Samozřejmostí je samostatné uložení této sankce.

Obecně lze říci, že sankce **pokuta** se ukládá, když napomenutí se minulo účinkem – tzn., že se přestupce nenapravit. A nebudeme lhát, když řekneme, že se jedná snad o nejčastěji používanou sankci.

⁴³ Černý, J., Hrozinková, E., Kučerová, H.: Přestupkové řízení – Linde Praha, a.s., 2005. str. 147

- SPRÁVNÍ ORGÁN – OVLIVNĚNÍ ROZHODNUTÍ

Pokuta má ovlivnit pachatele tak, aby se v budoucnu podobného přestupku nedopouštěl. Zároveň má odrazovat i ostatní osoby od podobného protispoločenského jednání. Cíle může pokuta dosáhnout tehdy, odpovídá-li závažnosti spáchaného přestupku a znamená-li pro obviněného skutečnou újmu. Takový postup bude třeba v případě, kdy pachatel získal přestupkem určitou výhodu, kterou je možno hodnotově vyjádřit. Někdy by nízká pokuta pachatele spíše povzbuzovala k dalšímu protispoločenskému jednání, než aby od něj odrazovala. Při ukládání pokuty se také přihlédne k platebním možnostem pachatele.⁴⁴

Správní orgán může i logicky přihlédnout k různým jiným kritériím tzn., že jakýsi výčet, který je stanoven v zákoně o přestupcích § 11 (demonstrativně), nemusí být nutně rozhodujícím orgánem do detailu dodržen, co se týče výše uložení pokuty. To neznamena, že by se správní orgán nemusel držet jakýchsi hranic, či mantinelů. Jde ale o jakousi volnost, kdy opravdu může např. přestupková komise využít svého volného uvážení tzv. správního uvážení volného. Takže můžeme jednoduše konstatovat, že při ukládání pokut existuje jakási horní a dolní (spodní) hranice.

- Horní hranice (možno říci maximální) je upravena v zákoně o přestupcích i v jiných speciálních zákonech a to u skutkových podstat, kde jde ale o rozsáhlou diferenciaci.

- Dolní (spodní) hranice, byla kdysi stanovena, dalo by se říci striktně což, ale patří historii a toto Ústavní soud zrušil. Takže jakousi uložitelnou nejnižší možnou pokutu (fin. částku) zákon stanoví, ale opravdu ve výjimečných případech.

- HORNÍ HRANICE POKUTY

Obecná výše je stanovena v zákoně o přestupcích v § 13 a to na 1tis. korun a to především aby se předešlo případům, kdy toto není stanoveno ve zvl. části tohoto zákona, nebo jiného. Jen pro příklad výjimečný v tomto případě je katastrální zákon § 25, kde je nastavena jakási pohyblivá částka týkající se mzdy – tuším minimální.

- DOLNÍ (spodní) HRANICE POKUTY

Zákonodárce začleněním minimální výše pokuty do zákona v zásadě sleduje legitimní cíl, neboť daleko zřetelnějším způsobem, než by tomu bylo pouze při stanovení horní sazby, umožňuje odlišit závažnost či nebezpečnost těch kterých typů protiprávních jednání.

⁴⁴ E. Horzinková, B. Čechmánek, Přestupky a správní trestání, Eurounion Praha, s.r.o., Praha 2008, s.44

*Vedlejším dopadem tohoto kroku je, že se tím omezuje prostor pro správní uvážení příslušných státních orgánů.*⁴⁵

Novelizace zákona o přestupcích z r. 2006 přinesla také zásadní změny. Jednou z nich je v § 22 proti bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích stanovení dolní hranice pokuty, tedy její pevné částky. Je tedy řečeno sankce *se uloží* – striktně, oproti původnímu *za přestupek lze uložit* – což umožňovalo jakousi benevolenci a variabilitu. Nejméně tedy tisíc pět-set korun je vždy v tomto případě uložena pokuta a to i za přestupek nejmenší závažnosti. Jde výslovně o obligatorní uložení pokuty, protože orgán zde již nemůže uvažovat o pokutě nižší.

- ÚSTAVNÍ SOUD – VÝŠE POKUTY

*Zákonem stanovená minimální výše pokuty musí být nastavena tak, aby umožňovala alespoň do určité míry zohlednit majetkové a osobní poměry delikventa, v daném případě tak, aby uložení pokuty, byť i v minimální výši, nemělo pro delikventa likvidační účinek, případně aby nezpůsobovalo, podnikatelská činnost po značné (několikaleté) časové období ztratí jakýkoliv smysl. Není-li respektována tato zásada, jedná se o takový zásah do majetkových práv jednotlivce, jenž vzhledem ke své intenzitě představuje porušení čl. 11 odst. 1 Listiny základních práva svobod a čl. 1 Dodatkového protokolu k Úmluvě o ochraně základních práva a svobod. Současně zakládá porušení čl. 1 Listiny základních práva a svobod, neboť způsobuje základní nerovnost subjektů v oblasti sociální.*⁴⁶

Tak jak jsem již výše popsal je tedy hranice pokuty nejnižší tisíc pět-set korun a tak rovnou nejnižší je i dvacet-pět tisíc korun u těch nejzávažnějších přestupků a **Ústavní soud** tedy ve své judikatuře poukazuje na to že jde o – intenzitu,⁴⁷ která mnohdy velmi zasahuje do majetkových práva (poměrů) jedince, či potažmo celé rodiny. Jde tedy o to jak zákonodárce sledoval přiměřenost pokut co se týče dolní hranice, tak aby byl řádně naplněn účel. Vystává z tohoto otázka přiměřenosti tohoto postihu.

Z charakteru pokuty jako majetkové sankce nutně vyplývá, že má-li být individualizovaná a přiměřená, musí reflektovat i majetkové poměry potrestaného. Stejná výše pokuty uložená majetnému se bude jevit jako směšná a neúčinná, zatímco v případě postihu nemajetného může působit drakonicky a likvidačně. Není tedy porušením principu relativní

⁴⁵ Nález Ústavního soudu ČR ze dne 13.8.2002, sp.zn. Pl. ÚS 3/02. SbÚS č. 105/2002 (sv. 27/2002/I)

⁴⁶ Nález Ústavního soudu ČR ze dne 13.8.2002, sp.zn. Pl. ÚS 3/02. SbÚS č. 105/2002 (sv. 27/2002/I)

⁴⁷ Nález Ústavního soudu ČR ze dne 10.3.2004, sp.zn. Pl. ÚS 12/03. SbÚS č. 37/2004 (sv. 32/2004/I)

rovnosti, když oběma osobám v různých situacích bude uložena pokuta v různé výši, byť by jediným rozdílem jejich situace měly být právě rozdílné majetkové poměry. Kritérium zkoumání majetkových poměrů delikventa při úvaze o výši ukládané pokuty je nezbytné a komplementární – nikoliv ovšem proto, že vysoké pokuty by byly nevyimahatelné, ale vzhledem k riziku „likvidačního“ účinku nepřiměřeně vysoké pokuty. Pokuta jakožto trest musí být diferenciována, aby efektivně působila jako trest i jako odstrašení (individuální a generální prevence).⁴⁸ Tedy pochopeno tak - není možno, aby pokuty znamenaly jakousi „likvidaci“ dotyčného přestupce (subjektu). Vždy je třeba velmi pečlivě a pozorně zvážit jakousi závažnost předešlého protiprávního jednání i v kontextu k ekonomickým možnostem a situaci přestupce.

- SPRÁVNÍ ORGÁN

Pokud pokutu uloží správní orgán jiný než obecní (přestupková komise), bude to příjem patřící do rozpočtu ČR. A naopak, příjmem obce tedy bude každá částka uložená v nezkráceném – řádném, či příkazním řízení, kterou uloží výše uvedený orgán obce a neměl bych jen pro úplnost zapomenout, že také pokuta uložená v řízení blokovém – tedy zkráceném. Lhůtu určená k zaplacení pokuty bývá patnáct dnů a musí být uvedena ve výroku. Začíná běžet po rozhodnutí a to samozřejmě po takovém, které již nabylo právní moci a to následující den.

- POKUTA VERSUS PENÍZE

Pokud se zamyslíme nad tím jak rychle a s jakou dynamikou se dnes mění hodnota peněz, musíme se zeptat, je náš zákonodárský systém na toto schopen reagovat stejně tak? Možná, by tedy stálo za úvahu stanovit výši pokuty v souvislost, k minimální mzdě – spojením nějakého jejího násobku v návaznosti na její horní hranici. Tímto tedy ponechat správnímu orgánu větší manipulační prostor – volnost.

- ÚČINEK SANKCE – SOCIÁLNĚ SLABÍ A MLADISTVÍ

Zde je třeba se opět zamyslet nad efektivitou, či efektivností ukládání pokuty a to v kontextu k osobám sociálně slabým (např. bezdomovci), ale v určitém smyslu i mladistvým. Je to jakási domnělá skupina lidí, či okruh, kde se taková pokuta mine účinkem (pokud nebereme v úvahu – morální hledisko). Jde většinou o lidi kteří postrádají

⁴⁸ Nález Ústavního soudu ČR ze dne 9.3.2004, sp.zn. Pl. ÚS 38/02. SbÚS č. 36/2004 (sv. 32/2004/I)

jakýkoliv finanční příjem, takže pokutu nemohou uhradit i kdyby tak učit chtěli. Tzn., že i případná exekuce jako důsledek neuhrazení pokuty je prakticky neuskutečnitelná. Toto samozřejmě u mladistvých nemusí platit až tak úplně. Jestliže rodiče tohoto jsou do situace zasvěceni, což by samozřejmě měli (přes OSPOD) a tyto finance za své dítě vydají – můžeme se domnívat, že to mladiství nějakým způsobem bude muset rodičům „nahradit“. Jde jen o natavenou domácí výchovnou metodu. Zákon o přestupcích stanoví výši u mladistvého – kdy horní hranice je polovina a nesmí přesáhnout dva tisíce korun dle § 19.

- ÚVAHA O ZEFEKTIVNĚNÍ ČI NAHRAZENÍ SANKCE POKUTY – OBECNĚ PROSPĚŠNÝMI PRACEMI
Stálo by asi za úvahu zamyslet se nad nějakou „efektivnější“ formou správního trestání výše uvedených skupin (jednotlivců). Možná, že trestní zákon je tou správnou inspirací tímto směrem. V §45 je ustanovení o obecně prospěšných pracích. Jako jakási forma trestu se dá popsat tak, že dotyčnou osobu omezí ve volnočasových aktivitách, neboť musí pracovat a to prakticky zadarmo – nedostane za tuto práci žádnou odměnu. Pokud na práce nenastoupí, či se vyhýbá, jsou zde ještě jiné možnosti, které by samozřejmě u přestupku museli změnit formu. Mám, ale za to, že v některých zemích Evropy je již toto dobře vymyšleno a propracováno. Nemusel by být tudíž tak velký problém tuto formu či její obdobu přizpůsobit našim právním poměrům. Podobně by bylo možné zamyslet se nad úpravou trestání (v přestupkovém řízení) u mladistvých. Mám, zato, že zákon soudnictví ve věcech mládeže č. 218 již o tomto hovoří. A to sice v tom směru, že nesmí být narušena příprava mladistvého na jeho budoucí povolání, nebo na výkon takového povolání, či zaměstnání. Ukládá mu ale povinnost, aby a to především (velmi důležité pro mladého člověka = určité omezení) ve svém volném čase, provedl, nebo vykonal určitou prospěšnou činnost (společensky). Zákon přesně stanoví i kolik hodin v týdnu je toto pro mladistvého přípustné.

Sankce **zákaz činnosti** – pokud dojde k nabytí právní moci rozhodnutí, kterou správní orgán uložil, můžeme hovořit o jakémsi jejím započetí. Stejně tak můžeme označit i konec, který končí dobou stanovenou správním orgánem opět v rozhodnutí. Již samotný název sankce nám napovídá co má tato sankce jaksi zabezpečit. Jde o osobu pachatele, který vykonává činnost (níže citovanou) a přestupek tedy spáchal právě touto činností nebo, s touto činností v souvislosti. To je nezbytná podmínka!

Předmětem zákazu činnosti může být pouze činnost:

a) kterou pachatel v době spáchání přestupku vykonává v pracovním poměru (§ 27 a násl. zák. práce) nebo v jiném obdobném poměru (např. v pracovním vztahu člena družstva). Zákaz činnosti vykonávané ve služebním poměru nebude přicházet v úvahu proto, že osoby v takovém poměru jsou z působnosti zákona vyňaty [§ 10 odst. 1 písm. a) PřesZ];

b) k níž je třeba povolení nebo souhlasu státního orgánu. Tato zvláštní podmínka pro výkon určitých činností (např. řízení motorových vozidel, držení a nošení kulové zbraně a lovecké zbraně, provozování amatérské vysílací radiové stanice, provozování silniční motorové dopravy pro cizí potřeby, chytání ryb a jiných živočichů) musí být stanovena právním předpisem. Bez povolení nebo souhlasu takovou činnost nelze vůbec vykonávat (jde o činnost nedovolenou). Zakázat je proto možné i činnost, kterou pachatel vykonává bez právním předpisem požadovaného povolení, nebo souhlasu (např. chytat ryby tomu, kdo nemá rybářský lístek). Po dobu zákazu činnosti nemůže být pachateli v takovém případě povolení nebo souhlas vydán. Pravomocným rozhodnutím, jímž byla činnost zakázána, jsou všechny orgány vázány.⁴⁹

- MAXIMÁLNÍ A MINIMÁLNÍ DOBA

zákaz činnosti, je možno uložit nejdéle na 2 roky – stanoveno zákonem o přestupcích – v tomto směru zákonem zvláštním. Horní hranice tohoto zákazu je 2 roky (maximum) jinak 6 měsíců a 1 roky. Co se týče spodní hranice (minima) – tzn., že níže již správní orgán ve svém rozhodnutí nemůže jít, je stanovena (striktně) obligatorně u přestupku proti bezpečnosti a plynulosti silničního provozu. Takto stanoveno v zákoně o přestupcích § 22 odst. 1 a 3.

- ZA CO UDĚLUJEME

Přestupky dle zákona o přestupcích, které sem spadají:

- a) Podle § 22 odst. 1 a 3 proti bezpečnosti a plynulosti silničního provozu,
- b) podle § 23 odst. 1 písm. c), f), k) a s) na úseku dopravy a silničního hospodářství,
- c) podle § 24 odst. 1 písm. a) a c) na úseku podnikání,
- d) podle § 29 odst. 1 písm. k) a l) na úseku zdravotnictví,

⁴⁹ Červený, Z, Šlauf, V. Přestupkové právo, komentář k zákonu o přestupcích včetně textu souvisejících předpisů. Praha. Linde, 2006m str. 34

- e) podle § 30 odst. 1 písm. g) až i) na úseku ochrany před alkoholismem a jinými toxikománii,
- f) podle § 35 odst. 1 písm. f) na úseku zemědělství, myslivosti a rybářství.

- UPUŠTĚNÍ OD VÝKONU TRESTU

Správní orgán rozhodne o návrhu přestupce (pachatele) zda případný navržený způsob – upuštění od výkonu zbytku této sankce je vhodný. To, ale pouze v případě jestliže přestupce prokázal, že její další výkon již není potřebný. Takto, ale příp. např. přestupková komise může rozhodnout, ale až po uplynutí poloviny doby výkonu této sankce a přestupce musí toto prokázat způsobem svého života. Zde má správní orgán, který rozhodoval jako prvostupňový tedy dostatečný manipulační prostot, protože navíc toto může pojitit splněním jakési podmínky ze strany přestupce. Stalo-li se, že byl návrh podán předčasně (ještě před uplynutím povinné doby) – tak správní orgán nerozhodne – přestupce po uplynutí doby podá návrh nový. Zde není možnost odvolání. Jestliže správní orgán rozhodne v neprospěch přestupce, není možné v tomto směru podat nový návrh.

- ZÁKAZ ČINNOSTI X ZÁKAZ ČINNOSTI

Může se stát, že přestupci byl zákaz činnosti uložen a v průběhu této doby (výkonu trestu) bude uložen ještě jeden. Pravidla, ale říkají, správní orgán při novém rozhodnutí musí zvážit a přihlédnout k takové skutečnosti. Nesmí se stát, aby doba, která je pro přestupek jeho (sankci) přípustná v celkovém úhrnu přesáhla tuto dobu (její maximum).

Správní řád stanoví, kdy a za jakých okolností může nařídit správní orgán, aby účastník řízení, příp. jiná osoba se něčeho zdržela, strpěla, či vykonala. Může také zajistit věc, která by mohla být v zájmu (či předmětem) exekuce, či použita jako důkaz. Tomuto se říká **předběžné opatření**, které musí být nařízeno ještě v průběhu řízení – před jeho skončením. Jestliže tak správní orgán rozhodl, tedy o předběžném opatření a přestupce v této době nemohl činnost vykonávat, tak tato doba se započte do sankce zákazu činnosti (jedná se o tentýž přestupek).

Pokud by někdo, úmyslně tento zákaz činnosti porušil, mohl by být postižitelný podle trestního zákona – maření výkonu úředního rozhodnutí – TČ.

- MLADISTVÍ

V případě mladistvého je také možné požádat (podat návrh) k upuštění od zbytku výkonu zákazu činnosti (jako sankce) a to prostřednictvím OSPOD, nebo zákonného zástupce. V případě mladistvého, ale platí podmínka, že výkon výše uvedeného zákazu činnosti nesmí bránit přípravě dotyčného na povolání – a to maximálně na dobu 1 roku.

Zákon o přestupcích ve své zvláštní části umožňuje uložit zákaz činnosti jako sankci i spolu s jinou sankcí, nebo samostatně. Může tak stanovit i jiný zákon, ale musí jít o dovolení výslovné. Myslím tedy, že byť tato sankce má působit hlavně výchovně a preventivně je i tak dostatečně velkým zásahem do práv přestupce. Dle mě je, nebo bylo, hlavním úmyslem zákonodárce bylo v případě udělení této sankce předejít recidivě.

Sankce **propadnutí věci** je prakticky uložitelná s jakoukoliv jinou sankcí, nebo samostatně: *Věc, musí být k spáchanému přestupku ve vztahu vymezeném v ustanovení § 15 odst. 1 písm. a) nebo b), to je věcí, která:*

- *byla ke spáchání přestupku užita [např. přístroj užitý k nepovolené výrobě lihu nebo destilátu - § 30 odst. 1 písm. d), rybářské náčiní užitě k neoprávněnému chytání ryb - § 35 odst. 1 písm.f)];*

- *byla ke spáchání přestupku určena. Jde o věc, která je obecně určena k páčání přestupku, ale ještě ji ke spáchání přestupku nebylo použito. Z povahy takové věci vyplývá, že ji lze vyslovit pouze u úmyslných přestupků, a to u jejich přípravy. Protože však přestupkový zákon neumožňuje postihnout přípravu přestupku (jen dokonaný přestupek – a stanoví-li tak výslovně zákon – výjimečně i pokus přestupku), aplikace tohoto ustanovení nebude zřejmě přicházet v úvahu;*

- *byla přestupkem získána. Je to věc, která byla prostřednictvím přestupku vyrobena [např. vyrobený líh u přestupku podle § 30 odst. 1 písm. d)], nebo jinak získána (např. výtěžek z nepovoleného podnikání);*

- *byla nabyta za věc získanou přestupkem (např. peněžitá částka získaná prodejem přestupkem získané věci). Právní titul nabytí věci je nerozhodný. Takto nabytá musí být celá věc. Nelze proto prohlásit za propadlou věc, která za věc získanou přestupkem byla nabyta jen z části.⁵⁰ Z tohoto jasně vyplývá, že pokud by pachatel (přestupce) byl např. jen spoluvlastníkem věci tzn. že by mu zcela nenáležela (v době kdy se o této rozhoduje)*

⁵⁰ Červený, Z, Šlauf, V. Přestupkové právo, komentář k zákonu o přestupcích včetně textu souvisejících předpisů. Praha. Linde, 2006m str. 37

např. by mu ji někdo svěřil do úschovy, nebo ji odcizil, zpronevěřil, či za takovou věc vyměnil, není možno tuto sankci ve správním řízení uplatnit. V úvahu by připadalo pouze její zabránění dle zákona o přestupcích § 18.

Pokud jde o věc užitou ke spáchání přestupku, je při rozhodování o jejím propadnutí podstatná nejen její hodnota, ale i také k jakému užívání je určena. Správní orgán proto neprohlásí za propadlou věc, bez níž by sice nebylo možno přestupek spáchat, avšak svou povahou není k páčání přestupku určena (např. motorové vozidlo nebo jízdní kolo u dopravního přestupku).⁵¹

Tak např. byt' nemovitost je také věc, nebude prakticky možné u přestupku uvažovat o jejím propadnutí. Důvod jasně vyplývá z již výše uvedeného, kdy hodnota věci nesmí být nepřiměřená, nebo naopak musí být přiměřená povaze přestupku. Naproti tomu, ale věc, která má propadnout musí být jasně určená a dosažitelná – samozřejmě musí ještě existovat. Taková věc se momentem nabytí právní moci stává majetkem státu. Pokud budeme přemýšlet o smyslu, či účelu sankce tak jasně spočívá v odejmutí prospěchu, který získal přestupkem a samozřejmě jde o zamezení v páčání dalších (obdobných) přestupků.

Na základě výše uvedených teoretických přístupů a poznatků se domnívám, že sankce jsou jakousi reakcí právně postavené společnosti na nevhodné, nemorální a neslušně provokující chování jednotlivců i skupin, kdy toto chování již přesahuje jakousi únosnou hranici, která je právě právně zakotvena v přestupkovém zákoně (i jiném). Proto nyní popíšu dále postup společnosti (konkrétně již správního orgánu) při ukládání sankcí, či uvažování o sankci těmito orgány.

Správní uvážení je v první řadě vždy limitováno principy vyplývajícími z ústavního pořádku České republiky; z nichž lze vyvodit, že i tam, kde vydání rozhodnutí závisí toliko na uvážení správního orgánu, je tento orgán omezen zákazem libovůle, příkazem rozhodovat v obdobných věcech obdobně a ve stejných věcech stejně (různost rozhodování ve stejných či obdobných věcech může být právě projevem ústavně reprobované libovůle), tj. zejména principem rovnosti, zákazem diskriminace, příkazem zachovávat lidskou

⁵¹ Horzinková, B. Čechmánek, Přestupky a správní trestání, Eurounion Praha, s.r.o., Praha 2008, s. 49

*důstojnost, jakož i povinností výslovně uvést, jaká kritéria v rámci své úvahy použil, jaké důkazní prostředky si opatřil, jaké důkazy provedl a jak je hodnotil, a k jakým skutkovým a právním závěrům dospěl, dále principem proporcionality, principem legitimního očekávání, ochranou práv nabytých v dobré víře atd.*⁵²

Z výše uvedeného je jasné, že každý správní orgán musí nalézt odpovědi na spoustu otázek (vyřešit je), aby mohl objektivně a správně rozhodnout. Tento správní orgán uvažuje z pohledu volby (jakou sankci) a jednání (sankci ano, či ne). Určité příklady pro volbu sankce (jakási hlediska) stanoví zákon. Takže existují jakási kritéria, dle kterých, nebo na základě kterých správní orgán uvažuje o udělení sankce. Není ale možno opomenout, že mimo zákonná kritéria, kterými je správní orgán při rozhodování i vázán hraje zde důležitou roli také vlastní praxe, nebo jiná pokud jde o rozhodování v určité věci. Okolností⁵³ si mohou být podobné či téměř shodné což je velmi důležité.

*Zakotvení volné úvahy příslušným právním předpisem do rámce pravomoci určitého vykonavatele veřejné správy znamená pro něj povinnost uvažovat, povinnost volné úvahy použít.*⁵⁴

Když správní orgán rozhoduje na základě jakéhosi uvážení, (samozřejmě správního), může nebo je pohled asi takový:

*Tam, kde rozhodnutí je vydáno na základě zákonem dovoleného diskrečního práva správního orgánu, je ovšem i povinností tohoto orgánu volné úvahy užít, tj. zabývat se všemi hledisky, která jsou jako premisy takové úvahy nezbytná, opatřit si za tím účelem potřebné důkazní prostředky, provést jimi důkazy, vyvodit z těchto důkazů skutková i právní zjištění a poté správním uvážením, nicméně při respektování zákonem stanovených kritérií a v souladu s pravidly logického uvážení, dospět k rozhodnutí. Z odůvodnění rozhodnutí správního orgánu musí být pak seznatelné, jaké úvahy jej vedly k uložení sankce v té či oné výši.*⁵⁵

V dalším odstavci si můžeme trochu více přiblížit více jakési podmínky, či pravidla při uložení sankce/í.

⁵² Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28.2.2007, č.j. 4 As 75/2006-52. www.nssoud.cz

⁵³ srov. Dienstbier, Filip. Zásada legitimního očekávání v činnosti veřejné správy. Principy dobré správy, 2006. Dostupný z : <http://www.ochrance.cz>

⁵⁴ Skulová, S. : Správní uvážení – základní charakteristika a souvislosti pojmu. Brno: Masarykova univerzita, 2003, str. 43

⁵⁵ Šíškeová, S., Lavický, P., Podhrázký, M.: Přehled judikatury ve věcech správního trestání. ASPI, a.s., Praha 2006, str. 151

*Ukládání sankcí je činnost směřující ke zjištění všech okolností, za kterých došlo ke spáchání přestupku, předpokladů nápravy odpovědné osoby a na zajištění ochrany zájmů společnosti prostředky trestně správních norem. Při vyměřování sankcí se uplatňují zásady zákonnosti, spravedlnosti, individualizace a přiměřenosti. Uložit lze pouze sankci, kterou stanoví zákon a to při respektování zákonné výše a kritérií pro vyměření sankce. Pojem spravedlivé sankce se pak váže jak na osobu pachatele přestupku, tak na zájmy společnosti a případného poškozeného. Zásada individualizace předpokládá volbu takového druhu sankce a její výměry, který bude vyjadřovat všechny zvláštnosti činu a odpovědné osoby. Přiměřená sankce má pak vystihnout dosažení zamýšleného zabraňujícího a preventivního účinku.*⁵⁶

Již zákon o přestupcích říká, že pokud správní orgán rozhoduje o tom jakou sankci udělit musí zvážit – přihlédnout jak byl přestupek závažný:

- 1. k míře zavinění,**
- 2. k osobě pachatele,**
- 3. k pohnutkám,**
- 4. k okolnostem,**
- 5. k následkům a způsobu jeho spáchání,**
- 6. zda byl pro týž skutek postižen - jakým způsobem,**

to v § 12.

Opět si můžeme položit otázku. Co je přiměřené?

*Soulad opatření se zásadou přiměřenosti je nutno posoudit minimálně ve třech rovinách. První z nich je obsažena v principu vhodnosti, resp. způsobilosti naplnění sledovaného účelu. Dále se pak jedná o princip potřebnosti, podle něhož je povoleno použití pouze takového prostředku z více možných, který je ve vztahu k dotčeným základním právům a svobodám nejšetrnější. Třetím principem je princip přiměřenosti v užším smyslu, podle kterého újma na právu nesmí být nepřiměřená ve vztahu k zamýšlenému cíli. To znamená, že opatření omezující práva a svobody nesmějí, jde-li o kolizi základního práva či svobody s veřejným zájmem, svými negativními důsledky přesahovat pozitiva, která představuje veřejný zájem na těchto opatřeních, včetně zohlednění širšího kontextu dané právní úpravy.*⁵⁷

⁵⁶ Ondruš, R. Správní řád - nový zákon s důvodovou zprávou a poznámkami, Linde Praha a.s. – Právnické a ekonomické nakladatelství a knihkupectví Bohumily Hořínkové a Jana Tuláčka, Praha 2005, s. 431

⁵⁷ Nález Ústavního soudu ČR ze dne 13.8.2002, sp.zn. Pl. ÚS 3/02. SbÚS č. 105/2002 (sv. 27/2002/I)

Pokud chceme, aby sankce, kterou přestupci uložíme, splnila svůj význam a jedno jestli obecně vůči všem, kterým povinnosti ze zákona vyplývají, nebo konkrétnímu pachateli musíme (tedy správní orgán) včas a správně (věcně) důsledky vyvodit – tedy postih. Jestliže mluvíme o finanční újmě, tedy sankci, neměla by být pouze zanedbatelná, ale právě naopak mělo by jít o citelný zásah, aby tento postih neztratil smysl.⁵⁸ Tedy tento naplnil. V případě, kdy umí správní orgán zdůvodnit⁵⁹ (z logiky vyplývá) nemusí přihlížet pouze ke striktně stanoveným hlediskům, které navíc ani takto uvedeny v zákoně nejsou. Může tedy dle svého uvážení využít i jiných kritérií.

Vyměření sankce co to znamená? Např., u pokuty to bude její výše, u zákazu činnosti jak dlouho bude trvat, o jakou činnost půjde, či její rozsah. Takže aby byl naplněn účel zákona (o přestupcích) měl by správní orgán (přestupková komise) stanovit jakou sankci uloží. K tomu využije výše uvedená kritéria (hlediska). *Při vyměření sankce v konkrétním případě správní orgán vychází z rámce stanoveného přestupkovým zákonem v obecné části i u jednotlivých skutkových podstat a ve své úvaze o volbě druhu a výměry sankce se řídí hledisky, která mají postihnout individuální zvláštnosti konkrétního přestupku.*⁶⁰

Pokud chceme toto řádně pochopit musíme, nebo měli by jsme si osvětlit, blíže jakási výše uvedená kritéria, či hlediska a říci si, které z nich je to nejpodstatnější či určující. Půjde zřejmě o závažnost přestupku, což správní orgán hodnotí, nebo měl by hodnotit v souvislosti se vším (vzájemně) a komplexně. Pro toto je určující výměra sankce (druh) – její horní hranice.

U přestupku především tedy jde o (uvedeno výše):

Ad 1) míra zavinění: pokud hovoříme o přestupku, nesmíme zapomenout na to, co jej ovlivňuje (jeho spáchání) – jaké okolnosti. Také můžeme říct, že zavinění (míra) má jisté stupně: nedbalost, nebo úmysl.

Nedbalost – vědomá, nevědomá. Úmysl – přímý, nepřímý – zde můžeme jasně rozlišit, kdy bude přestupek (horší) – závažnější.

Ad 2) osoba pachatele: jde o první přestupek, či opakovaný? Je v tomto směru pachatel nezkušený, nebo se jedná o recidivistu ? Toto všechno je velmi důležitá informace pro

⁵⁸ srov. Šiškeová, S., Lavický,P., Podhrázký, M.: Přehled judikatury ve věcech správního trestání. ASPI, a.s., Praha 2006, str. 731

⁵⁹ srov. Šiškeová, S., Lavický,P., Podhrázký, M.: Přehled judikatury ve věcech správního trestání. ASPI, a.s., Praha 2006. str. 152

⁶⁰ Hendrych a kolektiv : Správní právo, obecná část, 5., rozšířené vydání – C.H.Beck Praha, 2003, str. 213

správní orgán. Samozřejmostí je dotaz na podmínky, ve kterých vyrůstal, žil, co jej ovlivňovalo – rodina, ale také jeho osobní postoj.

Ad 3) pohnutky: jaký měl důvod přestupek spáchat – byl potřebný např. peněz (u majetkového přestupku), nebo šlo o nevraživost apod. Tady jde o to, jestli pachateli přitíží, či naopak zmírní následek (sankci).

Ad 4) okolnosti, za nichž byl přestupek spáchán: při rozhodování o přestupku (sankci) opět závažnosti:

Zvyšující – jak dlouho trvalo toto chování – kolik protiprávních jednání (přestupků) spáchal.

Snižující – byl nepřičetný, nesvéprávný v době spáchání přestupku. Hodnocení lze rozdělit na objektivní, či subjektivní.

Ad 5) následky způsob spáchání přestupku: opět se můžeme zeptat přestupce, zda pouze opomenul, nebo konal? Kde přestupek spáchal, na veřejnosti, či v ústraní. Čím (např. jakým nástrojem), jakým způsobem (např. obzvláště hrubým). Jakou škodu způsobil – je možno ji nahradit, nebo nikoliv. Nabízí se také otázka případného ohrožení a jak velmi

Ad 6) zda byl pro týž skutek postižen - jakým způsobem: zvláštní předpis⁶¹ hovoří také o jakémsi opatření (disciplinárním). Proč? Otázka je nasnadě. Přestupce se mohl dopustit jak přestupku tak i provinění (tzv. disciplinárního). Takže podle tohoto zvláštního předpisu může být potrestán i za toto a to zároveň se sankcí za přestupek.

Může nastat situace, kdy správní orgán podle zákona o přestupcích § 76 odst. 1 písm. ch)⁶² zastaví přestupkové řízení, které již bylo zahájeno (v průběhu), nebo dle stejného zákona § 66 odst. 3 písm. d) ještě před zahájením toto odloží a to v případě, že dle něj bude disciplinární potrestání postačovat. Ale dle § 10 zákona o přestupcích může být přestupce postižen v přestupkovém řízení a to právě, i když již byl řešen disciplinárně – vyjma osob, které jsou v tomto paragrafu uvedeny. Při výměře a druhu sankce (jejímu stanovení) v přestupkovém řízení musí správní orgán k výše uvedeným skutečnostem přihlídnout.

Druh sankce a její výměra uložená podle § 12 odst. 1 přestupkového zákona musí odpovídat závažnosti přestupku, která vyplývá zejména ze všech v zákoně demonstrativně uvedených kritérií. Uloží-li proto správní orgán sankci, aniž přihlédne ke způsobu spáchání přestupku, jeho následkům a okolnostem, za nichž byl spáchán, překročí tím

⁶¹ Srov. Mates, P.: Základy správního práva trestního – C.H.Beck, 2000. str. 44

⁶² srov. Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13.12.2004, č.j. 7 As 43/2004-51. www.nssoud.cz

zákonem stanovené meze správního uvážení s důsledkem nezákonnosti takového rozhodnutí podle § 78 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, v platném znění (dále jen „s. ř. s.“). Pokud se krajský soud s takovým postupem správního orgánu ztotožní, jde o nesprávné posouzení právní otázky krajským soudem.⁶³

Bude nyní také asi vhodné nahlédnout do judikatury, kde se můžeme dozvědět k čemu a možná i jak přihlížet při volbě té, či oné „**správné sankce**“. Můžeme se zabývat pachatelem jako takovým a jeho třeba ekonomickou stránkou. To hlavně proto, abychom si (tedy správní orgán) řekli, i když v zákoně není stanoveno, jestli sankce uložená nebude pro přestupce přímo likvidací. A to právě, i když bude sankce uložena v souladu se zákonem (i jeho výše). *Neobsahuje-li zákon taxativní výčet hledisek, ke kterým je správní orgán při stanovení výši pokuty přihlédnout, nýbrž pouze výčet příkladný, kdy z řady možných a v úvahu přicházejících hledisek pro uložení sankce zmiňuje alespoň některá, pak takovouto právní úpravou váže správní orgán v tom směru, že právě těmito zákonnými hledisky se právní orgán musí zabývat vždy (avšak nikoliv pouze jimi), když vedle toho správnímu orgánu ponechává na úvaze, zda přihlédne ještě k hlediskům dalším, v zákoně přímo neuvedeným, leč pro projednávaný případ významným.*

64

Zákon o přestupcích hovoří také o jakési možnosti např. přestupkové komise řešit přestupky v jakémsi **souběhu** a to v § 12 odst. 2. Jde vlastně o to, že správní orgán projednává více přestupků jednoho pachatele ve společném řízení. Tady, měl zákonodárce namysli, aby pokud by se přestupky řešili prakticky postupně a každý samostatně, mohlo by docházet k přespříliš tvrdým sankcím – jednotlivě. Tak se, ale při řešení přestupků v souběhu uloží jedna sankce a to za přestupek, který je možno postihnout nejpřísněji – tedy tzv. sankce úhrnná. Za normálních, běžných okolností platí obecné pravidlo, že správní orgán ukládá sankce za každý přestupek samostatně. Je totiž povinen jestliže pachatel spáchá přestupků více (min. dva) rozhodnout o každém samostatně – tedy vlastně i o vině za něj. Tady by se opět dalo usuzovat, či odvodit, že nejpřísnější sankce za přestupek bude pokuta. Odůvodnění je prosté – pokutu je možno uložit za každý přestupek! Takže, zde bude hrát roli ten, jehož horní hranice bude nejvyšší (týká se sankce). Opět otázka. Co když u dvou či více, bude ta důležitá pro rozhodnutí, horní

⁶³ Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13.12.2004, č.j. 7 As 43/2004-51. www.nssoud.cz

⁶⁴ srov. Šíškeová, S., Lavický, P., Podhrázký, M.: Přehled judikatury ve věcech správního trestání. ASPI, a.s., Praha 2006, str. 150

hranice sazby stejná? No tak to bude tedy ten, za který je možné vedle pokuty uložit ještě zákaz činnosti. Nelze také opomenout ustanovení o mladistvých, zákona o přestupcích § 19, kde se hovoří také o sazbě v souvislosti s ukládáním sankcí a to snížené.

V každém případě bych neměl opomenout i možnost správního orgánu (přestupkové komise) **od uložení sankce upustit**. Je to myslím v praxi velmi ojedinělé, ale přesto tady ta možnost existuje. Orgán jí využije především, když např. pachatel uhradí škodu, kterou způsobil, – a to dobrovolně. Většinou jde o osobu – přestupce, který nic takového ještě nikdy neprovedl (nespáchal), sám se snaží následek svého činu napravit (odčinit) – tohoto lituje. Pak tedy může dojít např. přestupková komise k názoru, že i když sice vysloví pouze přestupcovu vinu a tak jeho protiprávní jednání projedná, může být i toto dostatečným zadostiučiněním pro pachatele. A proto, již od uložení jakékoliv sankce upustí. Toto je prakticky zákonodárcem ponechaná možnost správního orgánu rozhodovat se samostatně na základě vlastního uvážení, zda toto bude dostačující k tomu, aby se přestupce, či pachatel napravil. Můžeme to klidně nazývat prvním krokem k uskutečnění, či zjednání nápravy. Pokud se tedy takto správní orgán rozhodne, nezbavuje to, ale povinnost přestupce uhradit náklady řízení, příp. pokud se podařilo prokázat nějakou škodu tak správní orgán k tomuto může přestupce zavázat. Nemůže už ale přestupci uložit žádné opatření – ochranné. Může, ale klidně tento orgán přestupce napomenout – tedy „uložit“ napomenutí. Nejde tak o žádný trest ve formě povinnosti, ale o jakési řekněme morální zadostiučinění, což vzhledem k jakýmsi zváženým polehčujícím okolnostem dostačuje.

Pokud jsem se na začátku této kapitoly zabýval sankcemi – jmenovitě měl bych sem také zběžně zařadit i jakýsi preventivní prostředek (postavený vedle těchto sankcí). Tím mám namysli **ochranná opatření**.

V zákoně o přestupcích § 16 :

1.omezující opatření

2.zabrání věci

U obou jde o chráněný zájem a to z úhlu pohledu k jeho porušení, ohrožení, či snížení a odstranění – tedy prevence.

Ad 1) omezující opatření – zákon o přestupcích stanoví kdy a za jakých okolností může být použito: § 49 – proti občanskému soužití, §47 a 48 proti veřejnému pořádku, § 30 na úseku ochrany před alkoholismem a jinými toxikomániemi z toho plyne, že toto je

v zákoně uvedeno výslovně. Již z názvu vyplývá, že se jedná o jakési omezení a to u přestupce, tak aby po dobu určitou mu bylo znemožněno vstupu na určitá místa (do určitých prostor např. výtržníkovi do hostince, kde napadl obsluhu apod.) Tímto je mu prakticky znemožněno dopouštět se stejných přestupků⁶⁵ a to i v konkrétním místě. Jde ale o max. dobu nejdéle jednoho roku a samozřejmě musí být jaksi v úměře (tedy přiměřeno) povaze toho konkrétního přestupku. Uložit je možno pouze zároveň se sankcí.

Ad 2) zabránění věci - tady zákon umožňuje uplatnit tento mechanismus i po době zániku odpovědnosti za přestupek, což je jeden rok. Nesmí to být, ale déle jak roky dva, přičemž se nesmí opomenout na pravidlo, kdy hodnota zabrané věci nesmí být v jakémsi nápadném až nepoměru k povaze opět spáchaného přestupku.

Musí platit, že **věc**:

- osobě patří, ale tuto není, možno stíhat za přestupek např. odpovědnost zanikla (důvod osvobození – amnestie), pachatel byl nepřičetný (v době spáchání přestupku), nedosahuje věkem, anebo v případech uvedených v zákoně o přestupcích konkrétně § 9 a § 10.

- pachateli nenáleží zcela, anebo mu nenáleží vůbec – zákon o přestupcích hovoří o jakémisi náhradním (subsidiárním) opatření a to v okamžiku, kdy nebylo možné prohlásit věc za propadlou § 15 výše uvedeného zákona. Dalo by se říci, že jde o vztah věci (dané) k přestupku a s přestupcem to až tak nesouvisí a to ještě za podmínek, kdy toto musí mít souvislost s veřejným zájmem při ochraně majetku, či bezpečnosti osob. Taková věc musí být buď doslova nabyta za věc získanou přestupkem, tímto protiprávním jednáním získána, nebo by mohla být v řízení o přestupku při přestupkovém řízení prohlášena za propadlou. Toto zase jen v případě, kdy byla k přestupku a jeho spáchání určena, nebo užita.

Sankce je tedy něco co následuje po spáchání přestupku. Takto by se to dalo obecně a jednoduše formulovat s tím, že konkrétněji jde o **právní následek. Toto je výslovně označeno v právním řádu, kdy za protiprávní jednání vzniká přestupci jakási újma.**

Není možno neupozornit na skutečnost vyjádření Ústavního soudu (v judikatuře) *obecně závaznými vyhláškami nelze stanovit nové skutkové podstaty přestupků a sankce, ty mohou být stanoveny jen zákonem ve smyslu čl. 2 odst. 3 Ústavy, resp. čl. 2 odst. 2 Listiny,*

⁶⁵ Červený, Z, Šlauf, V. Přestupkové právo, komentář k zákonu o přestupcích včetně textu souvisejících předpisů. Praha. Linde, 2006m str. 38

jakož i § 2 a § 11 a násl. přestupkového zákona ⁶⁶ - toto je s ohledem na téma práce velmi důležité, protože správní orgán obce (přestupková komise) velmi často s vyhláškami obcí pracuje. Toto, ale nemá souvislost se speciálními předpisy, jejichž úprava má přednost a to v případě, kdy jsou v nich stanoveny jiné sankce. I když momentálně jsou všechny sankce za přestupky sjednoceny. Tzn., že přestupkový zákon je v tomto smyslu subsidiární k právním normám ostatním, k těm, které samozřejmě obsahují skutkové podstaty přestupků. *Mají-li být sankce za přestupek efektivní a plnit svůj účel, musí být jejich systém vytvořen tak, aby obsahoval takové druhy a výši sankcí, které by odpovídaly společenské nebezpečnosti a závažnosti přestupků, braly ohled na možné majetkové a jiné výhody pachatele přestupku, mzdové a cenové relace apod.* ⁶⁷

Zde vidíme, že je až nezbytně nutné perfektně posoudit odpovědnost za přestupek z hlediska právního i správního. To z důvodu přiměřenosti a zákonnosti při stanovení té či oné sankce a její aplikace. U odpovědnosti se zabýváme – právním základem = úprava zákonné normy – zákona o přestupcích, a porušení zákona = základ skutečný (faktický).

Můžeme tedy zde již konstatovat, že sankce má funkci **preventivní**, kdy zapůsobí na přestupce a návazně i jiné osoby aby předešli příp. nezákonnému jednání a **represivní** v případě, že dojde spolu se sankcí k udělení zákazu činnosti, nebo podobně. Z tohoto opět vidíme, že sankce nese pro přestupce (pachatele přestupku) jakási negativa včetně nemalého zásahu do práv a to hlavně majetkových.

Myslím, že právě nyní nastal čas při posloupnosti této práce objasnit nejen pojem přestupek, ale některým se věnovat i blíže tak jak jsou stanoveny ve zvláštní části přestupkového zákona. Některé podrobnosti týkající se přestupků jsem zmínil již v předešlých kapitolách, ale tady je nezbytné se k nim částečně vrátit. Jde totiž byt' o navazující, ale samostatnou kapitolu a bez některých bližších ujasnění by byla jakoby vytržena z kontextu.

⁶⁶ Nález Ústavního soudu České republiky ze dne 5.4.1994 sp.zn. Pl. ÚS 8/93. SbÚS č. 10/1994.

⁶⁷ Hendrych a kolektiv : Správní právo, obecná část, 5., rozšířené vydání – C.H.Beck Praha, 2003, str. 213

6.2 Přestupky - obecně

Přestupek je zaviněné jednání, které porušuje nebo ohrožuje zájem společnosti a je jako přestupek výslovně označeno v zákoně. Přestupkem se rozumí takové protiprávní jednání, které je méně nebezpečné pro společnost – takto stanoveno v zákoně o přestupcích § 2. Z tohoto vyplývá, že přestupek nebude ani **jiným správním deliktem**, ani **trestným činem**.

Formální⁶⁸ znaky – určují rozdíl mezi přestupkem a správním deliktem. Mohou být rozděleny dále na typové – jsou určeny ve skutkové podstatě přestupku – tedy můžeme mluvit přímo o typech přestupků. A obecné – u všech přestupků stejné, tedy pro ně společné. Řečeno teoreticky jde o pachatele, tedy přímo jeho osobu a to způsobitou přestupek spáchat, o zavinění a samotné protizákonné jednání.

Materiální znaky – určují rozdíl mezi přestupkem a trestným činem. V tomto případě se jedná hlavně o nebezpečnost – společenskou, která zde bude nepochybně vyšší.

U jiných správních deliktů, budeme-li hovořit o **skutkové podstatě** bude to stejné jako

u přestupků: **1. objekt,**
2. objektivní stránka,
3. subjekt,
4. subjektivní stránka

Kdy tedy bude jednání osoby (pachatele) označeno za přestupek? Zvýše uvedeného je jasné, že musí být naplněna skutková podstata – jak formální tak materiální znak. Může ale nastat situace, kdy jednání naplňuje výše uvedené, přesto o přestupek nepůjde a přestupce nebude sankcionován. Existují totiž okolnosti, které jakési protiprávní (nezákonné) jednání vylučují. Toto nemůžeme ale zaměnit se **zánikem trestnosti**. V tomto případě mluvíme pouze o **okolnostech vylučujících protiprávnost**.

Okolnosti vylučující protiprávnost:

- krajní nouze – je to jednání v situaci, kdy jde o přímo hrozící nebezpečí na zájem, který je chráněn zákonem. A to v případě že toto nebezpečí nebylo možno za daných okolností jinak odvrátit. Následek, který tímto jednáním byl způsoben (musí být přiměřený) – nesmí být tedy stejný, ne-li větší⁶⁹

⁶⁸ Průcha, P.: Správní právo, obecná část, 7., doplněné a aktualizované vydání, MU a nakladatelství Doplněk Brno 2007, s 389,

⁶⁹ Mates, P. a kol.: Základy správního práva trestního, 4 vydání, C. H. BECK Praha 2008, s 46 - 48

- nutná obrana – slouží opět k ochraně zákona – tedy jeho zájmu a k odvrácení přímo hrozícího, nebo trvajících útoku (provádí vždy osoba) – opět jde o přiměřenost.
- jednání na příkaz⁷⁰ - zde jde o odpovědnost konkrétní fyzické osoby (příp. o vyvinění). Nalezneme jej v zákoně o přestupcích §6 – stanoveno, že odpovědný je ten, který příkaz udělil, anebo ten který měl jednat, nebo přímo jednal za právnickou osobu. I když, ale přímo za právnickou osobu jednal někdo konkrétní (fyz. osoba), která tímto je za nezákonné jednání odpovědná nezabavuje to možnosti správní orgán stíhat – trestat právnickou osobu za jiný správní delikt.⁷¹

Z výše uvedeného vyplývá, že pokud existují takové okolnosti tak prakticky určitá jednání nemohou být přestupkem. Jednou z nejdůležitějších podmínek ale je **přiměřenost** toho, či onoho jednání. Ovšem toto je pojem velmi nekonkrétní a každý správní orgán musí toto posoudit individuálně. Půjde i o uznání toho, že „domnělý“ přestupce jednal tak, že jeho prvotním úmyslem a cílem nebylo porušit zájem, ale chtěl tím ochránit něco jiného, byť z určitého pohledu zákonnou normu porušil. U tohoto jednání je zřejmé, že je vlastně jaksi přítomno hned v prvopočátku jednání, což u zániku trestnosti říci nelze – jakýsi výsledek je ale stejný!

Zánik trestnosti:

- čas – jeho uplynutí – zákon o přestupcích říká – uplynul- li od spáchání přestupku 1 rok⁷², ale jinak neexistují v této právní normě žádná jiná taxativní či speciální ustanovení. Pouze tato lhůta promlčecí neboli prekluzivní.

- amnestie – bývá udělována dle zvláštního zákona 165/1990Sb a to vládou, která toto provede usnesením, které musí být vyhlášeno ve Sbírce zákonů.

Z výše uvedeného můžeme vidět, že zde dochází k důvodům, či skutečnostem, které vyplývají postupně, takže lze konstatovat, že zánik trestnosti je oproti okolnostem vylučujícím protiprávnost jakousi skutečností, ale dodatečnou, až po spáchání skutku (protiprávního jednání). Na základě tohoto tedy trestnost jaksi zaniká, byť naplňuje plně znaky přestupku.

⁷⁰ § 2 odst. 2 a § 6, zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů

⁷¹ rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 3. 2007, sp. zn. 4 AS 28/2006,

⁷² § 20 tamtéž,

Ad 1) objekt – může jít o určitou věc např. jízdní kolo – konkrétní předmět podle zákona o přestupcích § 50/1 a – je to tedy věc (konkrétní) na kterou byl útok směřován. Toto můžeme nazývat objektem individuálním. Pokud by jsme to uvedli pouze obecně jen dle § 50 výše uvedeného zákona – šlo by pouze o majetek nekonkrétní a tedy o objekt druhový. No a pro nás velmi důležitým objektem by byl výkon veřejné správy - a to řádný – což zahrnuje objekt obecný.

Ad 2) objektivní stránka – jednání, následek a jejich vzájemný vztah – příčinný. Intenzita následku (při individuálním posouzení jakési jeho škodlivosti) bude asi nejdůležitějším ukazatelem, aby správní orgán správně rozhodl při výměře sankce přestupci. Nemůžeme zde, ale opomenout také jakési vedlejší znaky, které nejsou přímo povinné. Ale jak čas tak i místo spáchání přestupku hrají důležitou roli při rozhodování o něm a ukládání sankcí.

Ad 3) subjekt – jako přestupce dle zákona o přestupcích - fyzická osoba přičetná, která dovršila patnáctý rok věku. Zákonná norma nemá další speciální vymezení.

Ad 4) subjektivní stránka = zavinění. Tak jednoduše by to mohlo být řečeno, i když i tento pojem či výraz je možno (spíše je nutno) více specifikovat. Norma říká zavinění nedbalostní, nebo úmyslné. Za prvé nedbalostní proto, že k určení odpovědnosti za přestupek postačuje i toto. Nemusí se tedy jednat o úmysl.⁷³ Z druhé strany zákon neopomněl ani na tyto případy, kdy je ale v normě stanovil výslovně. Nesmím, ale opomenout, že vše zde výše uvedeno jasně hovoří o subjektu, tedy i jeho zavinění a odpovědnosti z tohoto vyplývající. Stanoveno v §4, zákona o přestupcích.

- Úmysl⁷⁴ – v tomto případě znamená, že přestupce chtěl a věděl a navíc byl s tím srozuměn – vše v souvislosti s ohrožením a porušením zájmu chráněného zákonem.

- Nedbalost⁷⁵ - v tomto případě znamená, že přestupce lehkovážně spoléhal, že neohrozí či neporuší i když věděl, že k tomuto dojít může, anebo to mohl vědět v rámci svých osobních poměrů, či okolností (vzdělání, zkušenosti, zaměstnání apod.) i když to nevěděl.

K tomuto je nezbytné dodat, že v normě není výslovně použito těchto pojmů i když je třeba s nimi pracovat a to i s pojmy nepřímého a přímého úmyslu.

⁷³ § 3 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů,

⁷⁴ § 4 odst. 2 tamtéž,

⁷⁵ § 4 odst. 1 tamtéž,

6.3 Přestupky – zvláštní část zákona

Skutková podstata přestupků to je vlastně náplň zvláštní části přestupkového zákona. Zde vidíme jakési rozdělení do dvou částí a to:

1. přestupky proti pořádku ve státní správě a v územní samosprávě
2. přestupky proti veřejnému pořádku

Jen pro upřesnění uvádím jakousi skladbu přestupkového zákona:

- obecná část,
- zvláštní část,
- část, která se zabývá řízením o přestupcích, společnými, přechodnými a závěrečnými ustanoveními.

Již zde můžeme připomenout, že určitou část mohou projednávat obecní úřady více pak pověřené obecní úřady a tu samotnou největší část (většinu) řeší, či projednávají obecní úřady obcí s rozšířenou působností (nazývány pracovně obce III. typu), tedy jejich správní orgány (přestupkové komise). Mimo přestupky uvedené v zákoně o přestupcích projednávají obce i přestupky stanovené v jiných právních normách tzv. zvláštních.

K jednotlivým skutkovým podstatám dle zákona o přestupcích:

§21 přestupky proti pořádku ve státní správě vyskytující se na více úsecích státní správy

§21a přestupky proti předpisům, kterými se stanoví některé další předpoklady pro výkon některých funkcí

§22 přestupky proti bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích

§23 ostatní přestupky na úseku dopravy a přestupky na úseku silničního hospodářství

§24 přestupky na úseku podnikání

§28 přestupky na úseku sociálních věcí

§29 přestupky na úseku zdravotnictví

§29a přestupky na úseku vyhledávání, ochrany, využívání a dalšího rozvoje přírodních léčivých zdrojů, zdrojů přírodních minerálních vod lázeňských míst

§30 přestupky na úseku ochrany před alkoholismem a jinými toxikomaniemi

§31 přestupky na úseku školství a výchovy mládeže

§32 přestupky na úseku kultury

§33 přestupky na úseku porušování průmyslových práv a porušování práv k obchodní firmě

- §35 přestupky na úseku zemědělství, myslivosti a rybářství
- §38 přestupky na úseku geologie
- §39 přestupky na úseku ochrany a využití nerostného bohatství
- §41 přestupky na úseku energetiky, teplárenství a plynárenství
- §42 přestupky na úseku všeobecné vnitřní správy
- §42c přestupky na úseku matrik, jména a příjmení
- §43 přestupky na úseku obrany České republiky
- §44 přestupky na úseku správy státních hranic
- §44a přestupky na úseku ochrany státních hranic
- §45 přestupky na úseku ochrany životního prostředí
- §46 ostatní přestupky proti pořádku ve státní správě a přestupky proti pořádku v územní samosprávě
- §47 přestupky proti veřejnému pořádku
 - §47a přestupky křivého vysvětlení
 - §47b přestupku se dopustí ten, kdo
 - a) odmítne strpět bezúplatné připevnění tabulky s označením ulice, nebo jiného veřejného prostranství na své nemovitosti nebo v blízkosti tabulky s označením umístí jiný nápis,
 - b) úmyslně poškodí, odstraní nebo zakryje tabulku s označením ulice nebo jiného veřejného prostranství,
 - c) neoznačí budovu čísly popisnými,
 - d) neudrží čistotu a pořádek na svém nebo jím užívaném pozemku tak, že naruší vzhled obce.
- §48 přestupkem proti veřejnému pořádku je porušení i jiných povinností, než které jsou uvedeny v § 47, jestliže jsou stanoveny zvláštními právními předpisy
- §49 přestupky proti občanskému soužití
- §50 přestupky proti majetku⁷⁶

Nyní se pokusím alespoň částečně rozebrat některé přestupky a to ty, o kterých jsem přesvědčen, že jsou správními orgány obcí řešeny „nejčastěji“ (samozřejmě pokud nebudu uvažovat o přestupcích proti bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích dle §22 – protože těmto by tu jinak musela patřit celá kapitola).

⁷⁶ ASPI – Server 192.168.1.4:6665-stav k 6.3.2011 do částky 16/2011Sb.m.s.- [seznam paragrafů o text 200/1990 Sb.-poslední stav textu]

V této práci to sice není hlavním předmětem, ale pro jakýsi komplexní náhled to považuji za potřebné. Nebudu se věnovat každému jednotlivému detailu, ale spíše přestupek nějak logicky přiblížím – třeba jen z pohledu na jednu jeho část.

6.3.1. § 30 přestupky na úseku před alkoholismem a jinými toxikomaniemi

*Alkoholismus je negativní, společensky nežádoucí jev, projevující se závislostí na alkoholu a zpravidla s poškozováním zdraví a s jednáním porušujícím povinnosti stanovené platným právem*⁷⁷ - toto je jedna z možností jak **první část** tohoto přestupku přesně označit, či definovat.

Druhá část jakéhosi nazvěme to, vymezení přestupku se opírá o slovo toxikomanie. Co to je ? Je široká otázka a ještě obsáhlejší by byla odpověď. Podívám se na to z pohledu tzv. tabákového zákona č. 379/2005 Sb. Toto je norma poměrně nová a společnost v ní ještě řekněme tápe. I když samotný název o opatřeních k ochraně před škodami působenými tabákovými výrobky, alkoholem a jinými návykovými látkami a o změně souvisejících zákonů jasně naznačuje, o co jde, je právě téma cigaret (z pohledu škodlivin a toxikomanie) neustále horké diskutabilní téma.

Přestupkový zákon § 30 k tomuto uvádí v odst. 1, přestupku se dopustí ten, kdo: písm. l) – p),

- prodá jednotlivé cigarety nebo neuzavřené jednotkové balení cigaret,
- kouří na místech zákonem zakázaných,
- prodá výrobek podobný tabákovému výrobku, tabákové potřebě ve formě potravinářského výrobku nebo hračky, anebo podobný alkoholickému nápoji ve formě hračky,
- prodá tabákový výrobek, tabákovou potřebu nebo alkoholický nápoj v zařízení nebo na akcích určených osobám mladším 18 let,
- prodá, podá nebo jinak umožní užití tabákového výrobku osobě mladší 18 let nebo neodepře jejich prodej fyzické osobě, o níž lze mít pochybnost, že splňuje podmínku věku.⁷⁸

⁷⁷ Pomahač, R., Průcha, P. Lexikon – správní právo. Ostrava : Sagit, 2002, s. 21.

⁷⁸ ASPI – Server 192.168.1.4:6665-stav k 6.3.2011 do částky 16/2011Sb.m.s.- [seznam paragrafů o text 200/1990 Sb.-poslední stav textu]

V souvislosti s tímto se vrátím k ukládání sankcí obcemi, jak je řečeno v odstavci 4 § 22 výše uvedeného tzv. tabákového zákona: *obec v přenesené působnosti kontroluje dodržování ustanovení tohoto zákona a dalších předpisů týkajících se ochrany před škodami působenými tabákovými výrobky, alkoholem a jinými návykovými látkami, činí opatření k odstranění zjištěných nedostatků a vyvozuje důsledky, zejména ukládá sankce.*⁷⁹

6.3.2. § 46 ostatní přestupky proti pořádku ve státní správě a přestupky proti pořádku v územní samosprávě

Už ze samotného znění tohoto paragrafu přestupkového zákona vyplývá, kterou oblast měl zákonodárce na mysli. Samozřejmě jde o veřejnou správu. Toto je ale velmi „široký“ pojem, či oblast, kterou není možno jen tak lehce seskupit pod jeden paragraf. Státní správa, územní samospráva - toto jsem, myslím dostatečně osvětlil hned na začátku této práce. Co ale není možné je vyjmenovat, či stanovit všechny skutkové podstaty všech přestupků v této oblasti a to ani pro naše zákonodárce. Proto se domnívám, že tady konkrétně jde o jakýsi souhrn přestupků ve veřejné správě. Což je jasně vymezeno i pro obce (v obecně závazných vyhláškách obcí a krajů v samostatné působnosti) kde jsou konkrétně vymezeny jednotlivé povinnosti z tohoto vyplývající. A návazně zde řečeno, že přestupkem je tak i takové jednání, které porušuje právní povinnosti stanovené v obecně závazných předpisech.

6.3.3. § 47 přestupky proti veřejnému pořádku a § 48 přestupkem proti veřejnému pořádku je porušení i jiných povinností, než které jsou uvedeny v § 47, jestliže jsou stanoveny zvláštními právními předpisy

Ve výše uvedených paragrafech je stanoveno co zde zákon vyžaduje to ale ovšem neznamená, že to je vše co se týká pojmu veřejný pořádek a v souvislosti s jeho porušením a ohrožením. Tzn., že pod tento výraz, nebo do této skupiny porušující veřejný pořádek jaksi patří také přestupky proti majetku, proti občanskému soužití a také přestupky křivého vysvětlení.

⁷⁹ ASPI – Server 192.168.1.4:6665-stav k 6.3.2011 do částky 16/2011Sb.m.s.- [vyhledávání text 379/2005 Sb.-poslední stav textu]

Např. § 47 odst.1, písm. c)

Veřejné pohoršení - dle rozhodnutí správního soudu⁸⁰:

Jednání musí:

- pohoršovat minimálně dvě osoby,
- musí být spácháno veřejně,
- musí být v rozporu s obecnou shodou na obsahu mravnosti.

Toto jsou jasně stanoveny znaky (tzv. obligatorní), které musí být nutně kompletně naplněny, aby mohlo jít o výše uvedený přestupek.⁸¹ Na tomto příkladu je jasně vidět jak velmi prospěšná může být judikatura (soudní), které již za dobu platnosti přestupkového zákona je nespočet, hlavně z důvodu vymezení a správného uchopení i tak obsáhlého (nekonkrétního) pojmu jako veřejný pořádek je. Ať již jsem hledal v jaké-koliv právní normě osobně jsem nenašel žádnou přesně stanovenou definici k tomuto pojmu. Obecně bych uvedl, že veřejný pořádek ej také odvozen od prostředí, či odvětví, ve kterém má být posuzován. V této souvislosti všichni mě dostupní autoři pokud o veřejném pořádku uvažovali, tak jej popisovali ve smyslu jakýchsi právních pravidel a z nich vyplývajícího chování na veřejnosti a to navíc podtrženo i nepsanými pravidly důležitými pro bezproblémové společenské soužití. V přední části této práce jsem popisoval vztah správního řádu a přestupkového zákona jako subsidiární z pohledu toho prvního nyní je možno jakoby poukázat opět na tuto návaznost z pohledu toho druhého tedy zákona přestupkového, kde v § 48 je řečeno - přestupkem proti veřejnému pořádku může být i jiné porušení povinnosti než jsou uvedeny v § 47 a následně pokud jsou tyto povinnosti stanoveny zvláštními zákony.⁸²

6.3.4. § 49 přestupky proti občanskému soužití

Přestupkový zákon k tomuto uvádí, že přestupku se v odst. 1 dopustí ten, kdo

- jinému ublíží na cti tím, že ho urazí nebo vydá v posměch,
- jinému z nedbalosti ublíží na zdraví,
- úmyslně naruší občanské soužití vyhrožováním újmou na zdraví, drobným ublížením na

⁸⁰ rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 2. 2004, sp. zn. 2 AS 69/2003,

⁸¹ § 47 odst. 1 písm. c) zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů,

⁸² Průcha, P.: Správní právo, obecná část, 7., doplněné a aktualizované vydání, MU a nakladatelství Doplněk Brno 2007, s 399,

zdraví, nepravdivým obviněním z přestupku, schválnostmi nebo jiným hrubým jednáním,
-omezuje nebo znemožňuje příslušníku národnostní menšiny výkon práv příslušníků národnostních menšin,
-působí jinému újmu pro jeho příslušnost k národnostní menšině nebo pro jeho etnický původ, pro jeho rasu, barvu pleti, pohlaví, sexuální orientaci, jazyk, víru nebo náboženství, pro jeho politické nebo jiné smýšlení, členství nebo činnost v politických stranách nebo politických hnutích, odborových organizacích nebo jiných sdruženích, pro jeho sociální původ, majetek, rod, zdravotní stav anebo pro jeho stav manželský nebo rodinný.

Tento přestupek bych opět mohl jaksí „rozdělit“ na dvě části - jen fiktivně pro lepší ujasnění. Ta „**první**“ část odst.1 písm. a) – c) se zabývá již od počátku platnosti tohoto zákona ctí, posměchem, vyhrožováním, schválnostmi, nedbalostním ublížením na zdraví a to všeobecně pro všechny občany ČR bez výjimky. Ta „**druhá**“ část odst. 1 písm. d) a e) se zabývá občanským soužitím určitých menšin (např. národnostních menšin) a to proto, aby z těchto důvodů nebyla popírána jejich práva a nebylo jim nijak ubližováno.

Opět zde dle svého pohledu osvětlím určitou část např.: **přestupku se dopustí ten, kdo jinému ublíží na cti tím, že ho urazí nebo vydá v posměch.**⁸³

Tady je jasné, už z podmínky, kdy čin, či skutek musí být zesměšňující, urážlivý (může být, i výrok), že tento přestupek může být spáchán pouze vědomě. Pokud neví, nemůže se dopustit urážky. Z toho vyplývá, že ani výrok, nebo jaký-koliv jiný skutek nenaplní samostatně skutkovou podstatu přestupku. Samozřejmě, že slovní či písemný projev není vše, čím může být objekt uražen – může jít i o gestikulaci a dokonce i kontaktem (fyzickým) – nesmí zde, ale dojít již k poškození – ublížení na zdraví. Toto se může dít i mezi více osobami, kdy jedna, či druhá osoba sdělí např. třetí osobě o této nějakou nepravdu (jakýkoli údaj). Může být klidně i pravdivý, ale bude vyznívat jako posměšný, či urážlivý. Faktem zůstává posouzení takového jednání ať proto, že co v jedné skupině, může být problém, co se týká urážek, či zesměšňování, u jiných osob to může být zcela v pořádku⁸⁴ (např. půjde o určitý způsob skupinové komunikace).

Z ustanovení tohoto paragrafu vyplývá, že jsou zde jasně (výslovně) uvedeny útoky – posměch a urážka, takže jakási čest osoby je chráněna jen před tímto.

Není ale vyloučeno, aby takové jednání bylo kvalifikováno podle písm. c) **narušení občanského soužití hrubým jednáním:** to by bylo v případě, kdy by (jak již uvádím výše)

⁸³ E. Horzinková, B. Čechmánek, Přestupky a správní trestání, Eurounion Praha,s.r.o., Praha 2008, s.105

⁸⁴ Červený, Z., Šlauf, V. Přestupkové právo. Linde, Praha, 2003, 11. vydání. s. 130.

jiná osoba o jiné osobě sdělila jakoukoliv nepravdu a tím by byla u jiných spoluobčanů této osoby ohrožena vážnost. Je zde, ale i „ale“ toto nesmí poškodit rodinné vztahy ani dotyčného v zaměstnání. Rozdíl mezi písm. a) a písm. c) pro pachatele je především v udělené sankci za takové jednání.

Myslím je nyní prostor k objasnění „pojmu“ občanské soužití. Je opravdu nelehké toto uchopit, protože obecná definice snad neexistuje, ale je možno si jej nějak odvodit a to přímo z přestupkového zákona §49. Kromě označení přestupku pod tímto paragrafem je také jakýmsi znakem a to přímo v písm. c).

Občanské soužití lze obecně vymezit jako souhrn pravidel chování, jejichž zachování – nad rámec právních norem – je podle obecného názoru a přesvědčení nutnou podmínkou klidného a spořádaného soužití občanů v daném místě, čase a situaci – takto jej objasňuje jeden z významných autorů právní problematiky JUDr. Červený.

Je zajímavé, jak již jsem naznačil výše u přestupku dle §47 (v tomto případě přesně naopak) proti veřejnému pořádku klidně může být porušeno občanské soužití jako např. v písm. b) tohoto přestupku – poruší noční klid, přesto však o přestupek dle §49 nepůjde.

Obecně myšleno, že zde jde o pouhou nevhodnost, ale to je otázkou v tomto případě se hovoří jasně o porušení občanského soužití hrubým jednáním, které může zajít tak daleko až pokud nebude přímo považováno za TČ (např. vydíráním). Myslím, že z tohoto důvodu jsou také taková jednání přímo označena v písm. c). Toto umožňuje myslím správně přestupek kvalifikovat a rozlišit pojem jednání hrubé, či pouze nevhodné,⁸⁵ (neslušné a nezdvořilé).

Pokud bych chtěl dále pokračovat u písm. c) kde jsou dále za přestupek považovány schválnosti, tak je třeba neopomenout, že i tyto musí občanské soužití narušovat hrubě – zásahy⁸⁶ (opět samozřejmě neoprávněné).

Shrnuto komplexně – tento paragraf v přestupkovém zákoně chrání určitá společenská pravidla (zájmy) občanského soužití. Je-li ohrožen, nebo porušen zájem společnosti – jiným hrubým jednáním, kdy objektem je právě určitý zájem – společenský (např. klidný a pokojný život).

⁸⁵ E. Horzinková, B. Čechmánek, Přestupky a správní trestání, Eurounion Praha, s.r.o., Praha 2008

⁸⁶ Červený, Z., Šlauf, V. Přestupkové právo. Linde : Praha, 2003, 11. vydání, s. 131.

6.3.5. § 50 přestupky proti majetku

Přestupkový zákon k tomuto uvádí, že přestupku se v odst. 1 dopustí ten, kdo:

- úmyslně způsobí škodu na cizím majetku krádeží, zpronevěrou, podvodem nebo zničením či poškozením věci z takové ho majetku, nebo se o takové jednání pokusí,
- úmyslně neoprávněně užívá cizí majetek nebo si přisvojí cizí věc nálezem nebo jinak bez přivolení oprávněné osoby,
- úmyslně ukryje nebo na sebe nebo jiného převede věc, která byla získána přestupkem spáchaným jinou osobou, nebo to, co za takovou věc bylo opatřeno.⁸⁷

Velmi zajímavé je, a na to bych rád upozornil, že u tohoto přestupku je možné, aby správní orgán řešil i jen **pokus**, tzn., že nemusí dojít k dokonání celého činu. Další neobvyklost je nedefinování přímo tohoto pojmu v této právní normě. Musíme tedy sáhnout jinam a to do trestního zákona, kde již toto najdeme⁸⁸. K potřebám přestupkového práva si ale musíme toto jemně odvodit (přizpůsobit). Takže by se to dalo říci takto: pokus je jednání, které směřuje k dokonání přestupku a to zcela bezprostředně, přitom samozřejmě ohrožuje, až porušuje (spíše přímo porušuje) právem chráněný společenský zájem společnosti.

Z výše uvedeného tedy vyplývá, že ale tento čin (přestupek) nesmí být dokonán. Tzn. že jakési okolnosti, které zapříčinily, že pachatel čin nedokonal musí být, ale na něm nezávislé – jinak by to samozřejmě nebyl pokus. To, že musí jít o jednání **úmyslné** je jasné a je to rovněž jakýsi charakteristický znak u tohoto přestupku.

Dále je u toho přestupku velmi důležitá společenská nebezpečnost, která je zde navázána na výši škody způsobené tímto jednáním. Toto se dá charakterizovat slovy „nikoli nepatrná“ a to nejen jako hranice způsobené škody, ale také jako hranice nebezpečnosti, kdy opět samozřejmě u TČ musí být vyšší. A opět zde použijeme výkladu škody z trestního práva, kdy škoda nikoli nepatrná je do 5tis korun (horní hranice – strop).

⁸⁷ E. Horzinková, B. Čechmánek, Přestupky a správní trestání, Eurounion Praha, s.r.o., Praha 2008, s.108

⁸⁸ § 8 zákona č. 140/1961 Sb., trestní zákon, ve znění pozdějších předpisů.

7 SPRÁVNÍ ORGÁN OBCE S ROZŠÍŘENOU PŮSOBNOSTÍ

V předchozí části této práce jsem se snažil co nejlépe teoreticky vysvětlit co se skrývá pod názvem této práce a sice „Správní trestání v teorii a praxi se zaměřením na správní orgán obce s rozšířenou působností“. Doufám, že se mi to alespoň částečně zdařilo a že stejně tak zde v této jakési druhé části budu moci částečně poukázat na některé výstupy z této činnosti v praxi a tedy jakousi implementaci teorie v praxi. Samozřejmě s ohledem na poznatky a dostupné možné informace a materiály. Ke konkrétnímu účelu jsem si vybral Město Kyjov ležící v samém srdci moravského Slovácka. Sám jsem si při uvědomění tohoto názvu představil a to až s mírným úsměvem, že pokud se dostanu (tak jak je mým cílem) až k samotné statistice přestupků možná ty spadající pod §49 přestupkového zákona zde budou hrát prim (takové ty vesnické fackovačky).

Ale abych se neopakoval, nebudu už nadále popisovat obecně u této konkrétní obce (města), ale jen připomenu, že na zákl. **veřejnoprávní smlouvy** (také již výše vysvětleno) může město projednávat přestupky za obce jiné. Př. této smlouvy viz **příloha č.1**.

Obec, která chce, aby za ni město Kyjov projednávalo přestupky, podá žádost. Touto žádostí se následně zabývá Rada města Kyjova. Např. takového usnesení: „*Rada města Kyjova po projednání a s odkazem na ustanovení § 63 odst. 1 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, schvaluje v souladu s ustanovením § 102 odst. 3 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, uzavření veřejnoprávní smlouvy o výkonu přestupkové agendy podle z. č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů, s obcí*“ Po schválení žádosti Radou města Kyjova následuje podpis veřejnoprávní smlouvy o výkonu přestupkové agendy. **Důvodem pro uzavření veřejnoprávní smlouvy je ve své podstatě přenesení odpovědnosti za výkon přenesené působnosti v oblasti projednávání přestupků z obce na město Kyjov.** Ve smlouvě se smluvní strany dohodnou, jakou finanční částku bude obec městu Kyjov platit za tuto činnost. Obvykle je to paušální částka + částka za každý jednotlivý projednaný přestupek. Po podpisu veřejnoprávní smlouvy musí být tato zaslána krajskému úřadu, aby s ní vyjádřil souhlas.

Usnesení je zde uvedeno jako příklad - žádné vzorové usnesení neexistuje. Nelze dohledat žádný právní předpis, kde by bylo uvedeno. Jde, jen o to, že veřejnoprávní smlouva musí být schválena orgánem obce (města), zákon však nemá výslovné ustanovení, který orgán

obce je oprávněn veřejnoprávní smlouvy uzavírat. Vzhledem k tomu, že nejde o záležitost, která by byla vyhrazena zastupitelstvu, bude tímto orgánem rada obce (§ 102 odst. 3 zákona o obcích), ledaže by si ji vyhradilo zastupitelstvo (v obcích, kde není rada zřízena, bude tuto smlouvu uzavírat starosta, většinou si to však vyhradí zastupitelstvo). Jak bude znít usnesení, není důležité, důležité je, aby to bylo schváleno správným orgánem. A opět návrat k teoretické části - zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů stanoví, co který orgán projednává.

První takové smlouvy nabyly účinnosti v roce 2004 a byly uzavřeny na dobu určitou a to do konce roku 2006. Od roku 2007 jsou uzavírány smlouvy na dobu neurčitou. Obce, které s městem chtějí uzavřít tuto veřejnoprávní smlouvu, to většinou odůvodňují nedostatkem kvalifikovaných zaměstnanců a finanční zátěží. Zákon, ale nepožaduje, aby obce své důvody uváděly, nebo dokonce nějak prokazovaly. Proto se veškeré podmínky stanoví přímo ve smlouvě. Obce platí paušální částku ročně + částku za projednaný přestupek. Město Kyjov má v současnosti 41 spádových obcí:

Mapa 1 : Mapa spádových obcí Kyjova

SPRÁVNÍ OBVOD OBCE S ROZŠÍŘENOU PŮSOBNOSTÍ

OBEC KYJOV

Zdroj: http://www.mestokyjov.cz/cms/urad/uzemni_a_spravni_cleneni/spravni_obvod/spravni_obvod.jp, dostupné dne 15.2.2011

Tabulka 1: Adresář spádových obcí Kyjova

	OBEC	ADRESA	PSČ
1.	Archlebov	Archlebov 2	696 33
2.	Bukovany	Bukovany 222	696 31
3.	Bzenec	Nám. Svobody 73	696 81
4.	Čeožnice	Čeložnice 3	696 51
5.	Dambořice	Dambořice 69	696 35
6.	Domanín	Domanín 9	696 83
7.	Dražůvky	Dražůvky 114	696 33
8.	Hovorany	Hovorany 45	696 12
9.	Hýsly	Hýsly 100	696 50
10.	Ježov	Ježov 75	696 48
11.	Kelčany	Kelčany 3	696 49
12.	Kostelec	Kostelec 260	696 51
13.	Kyjov	Masarykovo nám. 30	697 01
14.	Labuty	Labuty 30	696 48
15.	Lovčice	Lovčice 118	696 39
16.	Milotice	Milotice 72	696 05
17.	Moravany	Moravany 73	696 50
18.	Mouchnice	Mouchnice 7	683 33
19.	Násedlovice	Násedlovice 129	696 36
20.	Nechvalín	Nechvalín 13	696 31
21.	Nenkovice	Nenkovice 37	696 37
22.	Ostrovánky	Ostrovánky 1	696 31
23.	Skalka	Skalka 69	696 48
24.	Skoronice	Skoronice 102	696 41
25.	Sobůlky	Sobůlky 105	697 01
26.	Stavěšice	Stavěšice 9	696 38
27.	Strážovice	Strážovice 196	696 38
28.	Svatobořice-Mistřín	Hlavní 1000	696 04
29.	Syrovín	Syrovín 70	696 84
30.	Šardice	Šardice 601	696 13
31.	Těmice	Těmice 176	696 84
32.	Uhřice	Uhřice 177	696 34
33.	Vacnovice	Vacnovice 243	696 06
34.	Věteřov	Věteřov 207	697 01
35.	Vlkoš	Vlkoš 95	696 41
36.	Vracov	Nám. Míru 202	606 42
37.	Vřesovice	Vřesovice 72	696 48
38.	Žádovice	Žádovice 89	696 49
39.	Žarošice	Žarošice 14	696 34
40.	Ždánice	Městečko 787	69 632
41.	Želetice	Želetice 189	696 37
42.	Žeravice	Žeravice 40	696 47

Zdroj: http://www.mestokyjov.cz/cms/urad/uzemni_a_spravni_cleneni/kyjovsko_obce ,dostupné dne 25.2.2011

Z těchto výše uvedených 41 spádových obcí, 34 obcí (tyto jsem v tabulce č. 1 označil žlutě) využívá právě možnosti na základě veřejnoprávní smlouvy v rámci přenesené působnosti přenést svoji odpovědnost v **oblasti projednávání přestupků z obce na město Kyjov**. Tady tuto činnost vykonává Odbor organizační a právní – přestupková řízení (Přestupková komise – jako taková, byl zrušena v roce 2007, od té doby funguje jako správní orgán městského úřadu v Kyjově).

Který mmj. vykonává:

V oblasti přenesené působnosti - v oblasti právní ⁸⁹

- vede řízení o obnově pokojného stavu,
- připravuje řízení ve věcech správních deliktů,
- připravuje k projednání v radě města nařízení města,
- **provádí komplexní přípravu a organizační zajištění jednání přestupkové komise,**
- **písemně vypracovává rozhodnutí dle zákona o přestupcích pro komisi k projednávání přestupků,**
- **realizuje správní rozhodování zejména ve věcech přestupků a odpovídá za soulad správního řízení s platnými právními předpisy,**
- **vede přestupkovou agendu a evidenci přestupků a přestupců,**
- **vystavuje veškeré složenky za vyměřené sankce přestupců,**
- provádí šetření dle požadavků státních orgánů a institucí, vyhotovuje zprávy o pověsti,
- poskytuje konzultace občanům ve věcech přestupků

Abych mohl pokračovat, potřeboval jsem zajistit co nejvíce materiálů – dokumentů, které vypovídají o stavu řešené problematiky tímto orgánem. Použil jsem tedy několik výkazů, které poskytují orgány obcí a krajů jako statistické údaje o projednaných přestupcích Ministerstvu vnitra. Tyto mi byly poskytnuty přímo o tohoto výše uvedeného správního orgánu. Byla to spousta údajů, které bylo nutno nějakým způsobem nastudovat a zpracovat. Nebylo tedy možné, ani myslitelné všechny v této práci použít. Rozhodl jsem se tedy použít tabulku č 2 Výkaz MV o přestupcích projednaných orgány obcí a krajů za rok 2010. Tyto údaje se mi zdály být nejsrozumitelnější a pro moji práci nejlépe využitelné.

⁸⁹ http://www.mestokyjov.cz/cms/urad/odbory/odb_prav/@@popis ze dne 16.1.2011

Tabulka 2: Výkaz MV o přestupcích projednaných orgány obcí a krajů r.2010 – Kyjov⁹⁰
(jednotlivé položky)

1. Projednané přestupky podle jednotlivých paragrafů zákona č. 200/1990 Sb., ve znění pozdějších předpisů							3. Přestupky proti občanskému soužití						
§	číslo řádku	Do 18 let		Přes 18 let		Celkem	§	číslo řádku	Do 18 let		Přes 18 let		Celkem
		KÚ	obec	KÚ	obec				KÚ	obec			
a	b	4	5	6	7	8	a	b	14	15	16	17	18
21	30						a	b	14	15	16	17	18
21a	31						49 1/a	61				36	35
22	32						49 1/b	62				3	3
23	33						49 1/c	63		5		73	78
24	34						49 1/d	64					
26	35						49 1/e	65					
28	36						Celkem	66		5		111	116
29	37						4. Přestupky proti majetku						
29a	38						§	číslo řádku	Do 18 let		Přes 18 let		Celkem
30	39						a	b	19	20	21	22	23
31	40						50 1/a	67				41	41
32	41						50 1/b	68				1	1
33	42						50 1/c	69					
34	43						celkem	70				42	42
35	44				4	4	5. Přestupky projednané podle zvláštních právních předpisů						
38	45						§	číslo řádku	Do 18 let		Přes 18 let		Celkem
41	46						a	b	24	25	26	27	28
42	47						46/1	53					
42c	48						46/2	54					
43	49						47a	55					
44	50						celkem	71					
44a	51						6. Přestupky na úseku ochrany před alkoholismem a jinými toxikomanii						
45	52						§	číslo řádku	Do 18 let		Přes 18 let		Celkem
46/1	53						a	b	29	30	31	32	33
46/2	54						30 1/j	72		3		7	10
47a	55						30 1/k	73					
celkem	56					4	Celkem	74		3		7	10
2. Přestupky proti veřejnému pořádku							7. Uhrnem všechny projednané přestupky (součet řádků 56,60,66, 70, 71 a 74 se rovná součtu řádků 7 + 8 + 9 + 17)						
§	číslo řádku	Do 18 let		Přes 18 let		Celkem	§	č. řádku	KÚ	obec	KÚ	obec	Celkem
a	b	9	10	11	12		13	a	b	34	35	36	37
47	57				11	11	celkem	75			8	175	183
47b	58						Odesláno dne						Razítko
48	59						tel.:						
celkem	60				11	11	linka:						

Zdroj: Materiál získaný na Odboru organizačním a právním OOP – řízení o přestupcích - Město Kyjov pro potřeby DP , dne 20.1.2011.

Z této výše uvedené tabulky č.2 vyčteme pro nás několik velmi důležitých údajů. Jde zde o projednané přestupky podle jednotlivých paragrafů zákona č. 200/1990 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Je zde jasně uvedeno, které přestupky správní orgán za období r. 2010 řešil a v jakém počtu. Z tohoto potom jasně vidíme, k jakému protiprávnímu jednání v rovině přestupků v tomto městě a jeho spádových obcích dochází.

⁹⁰ Údaje jsou poskytovány Ministerstvu vnitra v souladu s ustanovením § 96zák. č. 200/1990Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů ze dne 20.1.2011

Konkrétně:

- §30 přestupky na úseku ochrany před alkoholismem a jinými toxikomaniemi – 10 přestupků z toho 3 spáchali mladistvý.
- §35 přestupky na úseku zemědělství, myslivosti a rybářství – 4 přestupky.
- §47 přestupky proti veřejnému pořádku – 11 přestupků.
- §49 přestupky proti občanskému soužití – 116 přestupků z toho 5 spáchali mladistvý.
- §50 přestupky proti majetku – 42 přestupků.
- Přestupky projednané podle zvláštních právních předpisů – 0 přestupků.

V celkovém souhrnu je to **183 přestupků**. Také zde můžeme jasně vidět, která problematika je pro tento „region“ nejpálčivější, tedy je zde jasně vidět, že lidé mají spoustu osobních problémů, které nedokáží řešit konstruktivně a jak se říká s chladnou hlavou. V mnoha případech se svým přístupem a jednáním v dané krizové situaci zachovají tak, že překročí hranici jakési společenské normy, tedy zákona i když jen (a vlastně i na štěstí) „pouze“ v úrovni přestupku. Nemalým problémem zůstává i jakási majetková problematika. Mám za to, že by možná dosahovala až úrovně problematiky občanského soužití, ale zde je problémem především jejího odhalení. Toto je velmi složité a proto se spousta přestupků takto spáchaných samozřejmě ke správnímu orgánu nedostane. Další podstatnou okolností je, že určité přestupky tohoto druhu (jako např. krádeže v supermarketech) vyřeší i strážníci městské policie přímo na místě v tzv. zkráceném „blokovém“ řízení a tak se tyto přestupky vůbec ke správnímu orgánu nedostanou. Nebudu zde již spekulovat proč se tak děje a co obyvatele (jednotlivce) k takovému jednání vede a to proto, že toto by byla problematika tak široká, že by možná nestačila další samostatná práce.

Tabulka 3: Výkaz MV o přestupcích projednaných orgány obcí a krajů r. 2010 – Kyjov ⁹¹

(souhrn)

		Číslo řádku	Krajský úřad	Obec	Celkem
a		b	1	2	3
Počet nevyřízených přestupků z minulého období		1			102
Počet přestupků došlých během roku 2010		2			390
Postoupeno	podle § 71 zák. o přestupcích podle § 12 správního řádu	3			27
	podle § 55/3 zák. o přestupcích	4			9
Odroženo		5			175
Počet všech přestupků ke zpracování v tomto období		6			492
a) blokově vyřízeno		7			8
b) v příkazním řízení vyřízeno	napomenutím	8			1
	pokutou	9			23
c) ve správním řízení vyřízeno	projednáním bez uložení opatření	10			0
	uložením sankce, z toho:	11			79
	napomenutím	12			23
	pokutou	13			56
	zákazem činnosti	14			0
	propadnutím věci	15			2
	zastavením řízení	16			72
	celkem ve správním řízení projednáno	17			151
Počet nezpracovaných přestupků, které přecházejí do dalšího období		18			98
Počet uložených ochranných opatření	omezující opatření	19			0
	zabránil věci	20			1
Počet případů, kdy bylo rozhodováno o náhradě škody		21			5
V běžném roce roce uloženo na pokutách	počet	22			87
	Kč	23			160 300
Odvolací řízení	počet odvolání podaných proti rozhodnutím vydaným v I. stupni	24			6
	vyřízeno autoremedurou	25			0
	počet potvrzených rozhodnutí	26			2
	počet zrušených rozhodnutí	27			0
	počet změněných rozhodnutí	28			0
	počet zrušených rozhodnutí a věci vrácených k novému projednání	29			4

Zdroj: Materiál získaný na Odboru organizačním a právním OOP – řízení o přestupcích - Město Kyjov pro potřeby DP , dne 20.1.2011.

Jakási, druhá část tabulky označena č.3 jenž je výše uvedená je pro náš účel neméně důležitá. Je zde několik údajů, které je třeba blíže popsat (vysvětlit). Nejdůležitější jsou dva údaje a to:

1. Celkový počet všech přestupků, které k tomuto správnímu orgánu byly postoupeny (jinými správními orgány) oznámeny občany – tedy které tento správní orgán prakticky řešil, ať již byl výsledek jaký-koliv. Jednalo se o **390 přestupků** (protiprávního jednání) za rok 2010.

2. Celková částka uložená na pokutách při řešení a vyřešení všech výše uvedených 390 přestupků (i když, se nebudeme zabývat jednotlivě kolik bylo a za jaký přestupek uděleno, či nebylo a proč, tedy z jakého důvodu). Tato částka činila za r. 2010 **cca 160. 300,- Kč**.

⁹¹ Údaje jsou poskytovány Ministerstvu vnitra v souladu s ustanovením § 96zák. č. 200/1990Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů ze dne 20.1.2011.

Tabulka 4: Plnění příjmové části rozpočtu k 31.12.2010 – Město Kyjov

Název položky	Rozpočet v tis. Kč			skutečnost	Plnění
	SR 2010	Úprava	UR	v Kč	%
Příjmy z úroků	500,00	34,0	534,0	709 926,00	132,94
Sankční platby přijaté od jiných subjektů - ŽP	0,00		0,0	1 500,00	#DIV/0!
Sankční platby přijaté od jiných subjektů - ŽU	0,00		0,0	186 165,00	#DIV/0!
Sankční platby přijaté od jiných subjektů - dopravní přestupky	1 600,00		1 600,0	1 804 108,00	112,76
Sankční platby přijaté od jiných subjektů - ŽP	0,00		0,0	30 000,00	#DIV/0!
Sankční platby přijaté od jiných subjektů - ŽP	0,00		0,0	7 000,00	#DIV/0!
Sankční platby přijaté od jiných subjektů - pokuty za vybrané přestupky	150,00		150,0	95 025,00	63,35
Sankční platby přijaté od jiných subjektů - pokuty vybrané MP, pokutové bloky, parkovací	500,00		500,0	339 963,00	67,99
Sankční platby přijaté od jiných subjektů - pokuty vybrané doprava, občanky a pasy	50,00		50,0	45 950,00	91,90
Sankční platby přijaté od jiných subjektů - Zukal	0,00		0,0	6 303,00	#DIV/0!
Ostatní přijaté vratky transferů - soc.dávky	0,00		0,0	0,00	#DIV/0!
Ostatní přijaté vratky transferů - soc.dávky	0,00		0,0	0,00	#DIV/0!
Ostatní přijaté vratky transferů - soc.dávky	0,00		0,0	0,00	#DIV/0!
Ostatní přijaté vratky transferů-Svoboda, OPONA	0,00		0,0	5 050,00	#DIV/0!
Příjmy z prodeje krát.a dl.drobného majetku	0,00	15,0	15,0	15 000,00	100,00
Přijaté neinvestiční dary - TOP Centrum Car s.r.o., E.ON	0,00	95,0	95,0	95 000,00	100,00
Přijaté neinvestiční dary - Šroubárna Kyjov, MSO servis	0,00	8,0	8,0	8 000,00	100,00
Přijaté neinvestiční dary - L. Sedlář, J.Sedlář	0,00	50,0	50,0	50 000,00	100,00
Přijaté pojistné náhrady - MŠ Střed	0,00	20,2	20,2	20 176,00	99,88
Přijaté pojistné náhrady	0,00	212,9	212,9	212 862,00	99,98
Přijaté pojistné náhrady	0,00	7,9	7,9	7 859,00	99,48
Přijaté pojistné náhrady - ZS Ujezd	0,00	80,2	80,2	80 160,00	99,95
Přijaté pojistné náhrady - Muzeum	0,00	38,4	38,4	38 420,00	100,05
Přijaté pojistné náhrady - obytný dům Komenského 866/42	0,00	35,5	35,5	35 480,00	99,94
Přijaté pojistné náhrady	0,00	95,6	95,6	95 629,00	100,03
Přijaté pojistné náhrady	0,00	15,4	15,4	15 410,00	100,06
Přijaté pojistné náhrady - stromy	0,00	7,5	7,5	7 520,00	100,27
Přijaté pojistné náhrady	0,00	75,0	75,0	75 076,00	100,10
Přijaté pojistné náhrady	0,00	70,5	70,5	70 449,00	99,93
Přijaté nekapitálové příspěvky a náhrady - ŽU	0,00		0,0	9 000,00	#DIV/0!
Přijaté nekapitálové příspěvky a náhrady - dobropis	0,00		0,0	1 102,00	#DIV/0!
Přijaté nekapitálové příspěvky a náhrady - s projednáváním dopravních přestupků	200,00		200,0	174 000,00	87,00
Přijaté nekapitálové příspěvky a náhrady - vratka přeplatku za věcné břemeno	0,00		0,0	500,00	#DIV/0!
Přijaté nekapitálové příspěvky a náhrady - ŽP	0,00		0,0	2 000,00	#DIV/0!
Přijaté nekapitálové příspěvky a náhrady - náhrada energií	0,00		0,0	47 800,00	#DIV/0!
Přijaté nekapitálové příspěvky a náhrady - vratka za energie	0,00		0,0	11 228,00	#DIV/0!
Přijaté nekapitálové příspěvky a náhrady - vratka za notářský zápis	0,00		0,0	11 341,00	#DIV/0!
Přijaté nekapitálové příspěvky a náhrady - vratka za energie	0,00		0,0	2 945,00	#DIV/0!
Přijaté nekapitálové příspěvky a náhrady - vratka za energie	0,00		0,0	7 460,00	#DIV/0!
Přijaté nekapitálové příspěvky a náhrady -	0,00		0,0	120,00	#DIV/0!
Přijaté nekapitálové příspěvky a náhrady - vratka za energie	0,00		0,0	2 771,00	#DIV/0!
Přijaté nekapitálové příspěvky a náhrady - zpětný odběr odpadů- EKO-KOM,7777	850,00		850,0	1 085 062,00	127,65
Přijaté nekapitálové příspěvky a náhrady - ŽP	0,00		0,0	2 000,00	#DIV/0!
Přijaté nekapitálové příspěvky a náhrady - přestupky OOP	30,00		30,0	35 293,00	117,64
Přijaté nekapitálové příspěvky a náhrady - přestupky OOP	0,00		0,0	5 000,00	#DIV/0!
Přijaté nekapitálové příspěvky a náhrady - přeúč.tel.služeb J.D.Production	0,00		0,0	606,00	#DIV/0!
Přijaté nekapitálové příspěvky a náhrady - vratka přeplatku za předplatné	0,00		0,0	647,00	#DIV/0!
Přijaté nekapitálové příspěvky a náhrady - úhrada pokuty FÚ zaměstnanci	0,00		0,0	8 477,00	#DIV/0!
Neidentifikované příjmy-omylné platby	0,00		0,0	0,00	#DIV/0!
Ostatní nedaňové příjmy jinde nezařazené - prodej lístků do tomboly	0,00		0,0	50 000,00	#DIV/0!
Ostatní nedaňové příjmy jinde nezařazené - Krok za krokem	0,00	12,3	12,3	12 250,00	99,59
Ostatní nedaňové příjmy jinde nezařazené - recepty na omamné látky	0,00		0,0	4 900,00	#DIV/0!
Ostatní nedaňové příjmy jinde nezařazené - dohoda o narovnání Sedlářová	0,00		0,0	2 240,00	#DIV/0!
Ostatní nedaňové příjmy jinde nezařazené - ostatní - dod.na knihovnu	2 500,00	-2 500,0	0,0	0,00	#DIV/0!
Ostatní nedaňové příjmy jinde nezařazené - ostatní - ostatní	25,00	253,9	278,9	275 991,00	98,96
Ostatní nedaňové příjmy jinde nezařazené - sociální dávky	206 700,00	-206 700,0	0,0	0,00	#DIV/0!
Příjmy z úhrad dobývacího prostoru a z vydobytých nerostů	200,00	41,0	241,0	241 538,00	100,22
Splátky půjčených prostředků - Tenis centrum Pintera	0,00	50,0	50,0	10 000,00	20,00
Splátky půjčených prostředků - 1.FC VMG Kyjov	126,00	-50,0	76,0	75 680,00	99,58
Splátky půjčených prostředků - OS V karanténě	0,00	270,0	270,0	270 000,00	100,00
Celkem ostatní příjmy	213 431,0	-207 761,7	5 669,3	6 407 982,00	113,03
Celkem nedaňové příjmy	226 207,4	-203 761,4	22 446,0	24 936 337,00	111,09
Běžné příjmy celkem	357 227,4	-187 829,8	159 397,6	187 071 884,00	98,54

Zdroj:http://www.mestokyjov.cz/cms/urad/odbory/ekonom_odbor/rozpocet/rozp_2010/schvaleny_rozpoocet_2010/schvaleny_rozpoocet_2010_prijmy ,dostupné dne 10.3.2011

Ve výše uvedené tabulce č.4 pro nás budou stěžejní dva řádky (údaje).

A to:

1. Sankční platby přijaté od jiných subjektů – pokuty vybrané za přestupky 95.025,- Kč (řádek 7).

2. Přijaté nekapitálové příspěvky a náhrady – přestupky OOP 35.293,-Kč (řádek 44).

Součet těchto hodnot udává výši hotovosti vybrané za přestupky řešené odborem organizačním a právním (do r. 2007 přestupkovou komisí) za r. 2010 cca **130.318,- Kč**.

Abych mohl, dále pokračovat v práci musel jsem nahlédnout také do ekonomických dat a to hlavně co se průměrné mzdy týče. Jako nejvýstižnější pro mou potřebu se mi zdála již srozumitelně podaná problematika ve dvou článcích, jejichž zdroje uvádím níže. Jde myslím o aktuální údaje, neboť byly uvedeny k datu 13.2.2011 a 9.3.2011.

Průměrná mzda vzrostla nejméně od roku 2000.

*Pro většinu lidí by však i přes v průměru vyšší inflaci mohl být letošní rok finančně o chlup lepší než loňský*⁹², jak uvádí Pavel Sobíšek z UniCredit Bank a to i když analytici nepohlíží na mzdy a jejich vývoj příliš optimisticky. Český statistický úřad zveřejnil, že od r. 2000 jde o nejnižší růst mezd a to pouze o 2% - pokud by se srovnávala časová řada od počátku. To tak, že pokud by se odečetla inflace bylo by zvýšení reálně jen v řádu půl procenta. Tzn., že **průměrná mzda** loni tj. r. 2010 vzrostla na **23 951 korun**, tj o 463 korun.

*Abychom mohli objektivně posoudit, kolik si mohli zaměstnanci za své mzdy skutečně koupit, musíme vzít v úvahu růst mezd očištěný o inflaci – tedy reálné mzdy. Ty poklesly o 1,2 procenta, a to je pro ekonomiku šileně špatný výsledek. Jen připomeňme, že ve stejném období roku 2009 rostla reálná mzda o 4,8 procenta,*⁹³ dle Vladimíra Pikory, analytika z Next finance.

V nepodnikatelské sféře (tedy i veřejná správa, která nás zde zajímá) poklesla:

- reálná mzda poklesla o 5,9 %.
- průměrná mzda o 3,9 % na 26 422 korun.

V podnikatelské sféře (což je pro naši potřebu údaj jen orientační) došlo ke zvýšení:

- průměrná mzda o 2,1% na 25 660 korun.

Což znamená že mzda stagnovala, protože i vzrostly ceny zboží (tzn. spotřebitelské).

Výsledně tzn., že reálné mzdy poklesly na konci r. 2010 (ve 4 čtvrtletí) o 1,2%.

⁹² <http://zpravy.e15.cz/burzy-a-trhy/makroekonomicka-data/prumerna-mzda-rostla-nejmene-od-roku-2000>

⁹³ <http://zpravy.e15.cz/burzy-a-trhy/makroekonomicka-data/prumerna-mzda-rostla-nejmene-od-roku-2000>

*Ekonomicky je nízký růst mezd výsledkem delší odezvy ekonomické krize na sektor domácností poté, co tam v první fázi působila poměrně mírně. Ve hře jsou ale zřejmě i další okolnosti. Za prvé, podniky po skončení krize stále více preferují dávat práci živnostníkům. Jejich odměna nepochybně roste oproti mzdě zaměstnanců rychleji, což se ale v mzdové statistice neprojevuje. Za druhé, výplata odměn a bonusů za práci v loňském roce byla tentokrát zřejmě ponechána na začátek letošního roku, neboť žádné systémové změny nenutily podniky výplatu urychlit,*⁹⁴ uvádí již výše citovaný Sobíšek.

Jestliže se na to podíváme očima analytiků, zjistíme, že statistický průměr je pro dvě třetiny zaměstnanců nedostupný - jejich mzda je nižší. Pokud by jsme chtěli zjistit (přesnou) skutečnou výši mezd, – museli by jsme použít - střední mzdu, nebo také medián. Tj. rozdělení platů zaměstnanců na polovinu. I když jedna polovina by dostala, nebo dostává mzdu vyšší a druhá nižší než je medián.

Např.: V pohostinství a stravování se uvádí 3,4 krát nižší mzda (nominální) než ta nejvyšší u činností komunikačních a informačních. Obdivuhodně asi o 8,1 % narostla mzda, nebo byla vykázána v lesnictví, rybářství, či zemědělství. Co se týče poklesu tak např. ve vzdělávání se uvádí o 5,8%.⁹⁵

Abych mohl z těchto čísel alespoň trochu vycházet, je dobré se podívat ještě o jedno čtvrtletí zpětně a sice, jak je uváděno do 3 čtvrtletí r. 2010 Průměrná mzda v ČR je 23 324 korun, dvě třetiny lidí na ni ale nedosahují! Jak již jsem uváděl výše na průměrný plat nedosáhnou dvě třetiny lidí (obyvatel ČR). Toto zveřejnilo MPSV ve zprávě - příjmová a výdajová situace domácností – zde bylo využito konkrétních údajů (čísel) Českého statistického úřadu. Dále toto znamená, že 67,7 % zaměstnanců v podnikatelské sféře dostávalo podprůměrný plat.

Průměrné mzdy v jednotlivých odvětvích v korunách např.:

- zaměstnanci v malých firmách (19 a méně zaměstnanců) 18.863,
- ubytování, stravování a pohostinství 12. 574.
- administrativní a podpůrné činnosti 16. 137,
- zemědělství, lesnictví a rybářství 17. 825,
- zdravotní a sociální péči 23. 871,
- těžba a dobývání 27. 645,
- vědecké a technické činnosti 29. 985,

⁹⁴ <http://zpravy.e15.cz/burzy-a-trhy/makroekonomicka-data/prumerna-mzda-rostla-nejmene-od-roku-2000>

⁹⁵ <http://zpravy.e15.cz/burzy-a-trhy/makroekonomicka-data/prumerna-mzda-rostla-nejmene-od-roku-2000>

- výroba a rozvod elektřiny, plynu, tepla 38. 296,
- informační a komunikační činnosti 42. 821,
- peněžnictví a pojišťovnictví 46. 724,
- v podnicích kde pracuje tisíc a více zaměstnanců 28. 484,
- **veřejná správa 26. 366 Kč .**

8 ZHODNOCENÍ

V předchozí kapitole jsem uvedl mmj. nejdůležitější praktický materiál, který jsem nastudoval a shromáždil. Nyní bych vysvětlil, o jaké jednotlivé podklady se jedná a k čemu v této práci slouží. Jaký z nich očekávám výstup:

1. Veřejnoprávní smlouva příloha č1. Zde je nejdůležitější v čl. III. Odst. 1 dohoda o platbách, které budou platit obce požadující po městě a jeho správním orgánu výkon přenesené působnosti a sice – projednávání přestupků a to :

- a) roční příspěvek na výkon agendy s projednáváním přestupků související ve výši 3.000,- Kč,
- b) částku ve výši 500,- Kč za každý projednaný přestupek.

2. Tabulka č. 2 a 3 výkaz MV o přestupcích projednaných orgány obcí a krajů r. 2010 - Kyjov⁹⁶ odkud jsou pro nás nejdůležitější tyto údaje:

- a) paragrafový výčet přestupků řešených OOP a jejich počet - 183,
- b) **celkový počet všech přestupků**, které k tomuto správnímu orgánu byly postoupeny (jinými správními orgány) oznámeny občany – tedy všech přestupků které OOP řešil (zpracoval) – **390**,
- c) **Celková částka uložená na pokutách při řešení a vyřešení všech 390 přestupků – cca 160. 300,- Kč.**

3. Tabulka č. 4: Plnění příjmové části rozpočtu k 31.12.2010 – Město Kyjov

- a) **Celková částka, která byla uhrazena** do konce r. 2010 z částky za přestupky udělené OOP tzn. ze 160. 300,- Kč do rozpočtu města cca **130.318,- Kč.**

4. Průměrná mzda v ČR :

- a) průměrná mzda r. 2010 23 951,-Kč,
- b) **veřejná správa 26. 366,- Kč.**

⁹⁶ Údaje jsou poskytovány Ministerstvu vnitra v souladu s ustanovením § 96zák. č. 200/1990Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů ze dne 20.1.2011.

5. Počet pracovníků, který tuto agendu vykonával v období celého roku 2010 – dva zaměstnanci.

Pokud se tedy dobře podíváme na skutečné výstupy z činnosti OOP (správní orgán obce – dříve přestupková komise) a správně posoudíme, jednotlivá čísla dostaneme se dle mě k tomuto:

Správní orgán uložil za všech 390 přestupků (řešených, či odložených) 160.300,- Kč. Vezmeme-li v úvahu, že celou tuto „práci“ vykonali dva zaměstnanci s průměrným platem ve veřejné správě cca 26.366,-Kč – tak jak uvádí ČSÚ budou náklady na jejich plat činit 632.784,- Kč. Pokud bych se dál nezabýval pouhými spekulacemi a nezahrnoval bych další provozní náklady na tuto činnost, ale také z druhé strany zde není zahrnut výnos dle veřejnoprávních smluv (toto by určitě ještě příjem města ovlivnilo) mohl bych již nyní konstatovat, že **řešení přestupků a tedy vybírání peněz za pokuty není výdělečnou činností obce!** Tady, vidíme, že jen náklady na mzdy zaměstnanců několikanásobně převyšují jakýsi výnos z udělených, potažmo vybraných pokut za přestupky. A toto je hlavním smyslem mé práce. Samozřejmě nyní nemůže nikdo říci s určitostí, jak bude, či nebude, uhrazen rozdíl tzn. částka 29.982,-Kč, který doposud přestupci neuhradili. Je zde samozřejmě spousta ovlivňujících okolností jako např., které subjekty peníze dluží a jak, nebo či vůbec jsou ve finále schopni dluh zaplatit (např. sociálně slabší, nepřizpůsobiví apod.) Toto, ale také není v tento moment důležité.

9 ZÁVĚR

K celé této problematice bych chtěl závěrem říci. Snažil jsem se od samého začátku a to v teoretické části práce nějak srozumitelně popsat (dle dostupných zdrojů) jak asi funguje obec s rozšířenou působností, pokud je tzv. trojkovou obcí a vykonává tak na základě určité dohody „služby“, pro okolní tzv. spádové obce. Samozřejmě jsem začal od úplného začátku samosprávy přes historii správního trestání. Zabýval jsem se základními pojmy, veškerou právní úpravou od správního řádu a jeho provázanosti a následné subsidiarity k zákonu přestupkovému. Zde jsem snad dostatečně osvětlil nejen přestupky samotné, ale i příp. sankce, tedy tresty za porušení příslušných právních norem.

V tzv. části praktické jsem se zabýval jakýmsi významem správního orgánu (přestupkové komise) v případě Města Kyjova (OOP) orgánem organizačním a právním jak pro město, tak z pohledu laické veřejnosti – obyvatel. Chtěl jsem poukázat na to, že správní orgán takového typu je potřebný, není výdělečnou organizací města a plní tak spíše (určitě) funkci preventivní než mnohdy lidmi z cestně a mylně označovanou funkci represivní. Nyní mohu s klidným svědomím, dle zjištěných skutečností) tvrdit, že tento orgán opravdu vykonává jen to „nutné zlo“ pokud je nucen udělovat sankce za přestupky. Toto je téma, které by se dalo velmi dobře rozvinout, a bez konkrétních výstupů by mnozí zasvěcení nevěřili, že tomu tak je. O méně znalých, či méně zasvěcených do této problematiky ani nemluvě. Jako člověk, který se v této oblasti pohybuje i profesně musím mnohdy nejen vyslechnout mylné až nevraživé poznámky a dohady směrem k této a jí podobným institucím. Mnozí totiž vůbec neznají rozdíl mezi prevencí a jimi mnohdy opovrhovanou represí, která bohužel někdy není od věci. Je to také tím, (dle mého soudu), že právní povědomí mnohých občanů je velmi nízké a bojím se říci, že u některých téměř žádné. Je mnohdy velmi těžké vysvětlit lidem banální záležitost např. typu, proč musí uklízet exkrementy po svých psech, či proč se platí za určité parkování apod.. Je to často způsobeno i tím, že mnohým nic neříká alespoň nějaká morálka, či mravní norma běžná jakož je, např. nešvar u kuřáků, kdy mnozí odhazují nedopalky všude kolem sebe. Nejen, že v horším případě mohou někde něco zapálit a způsobit tak požár (škodu hmotnou, nebo i na zdraví, ne-li smrt), ale nedávají tímto, dle některých banálním přestupkem, dobrý příklad všem ostatní a to hlavně dětem. Tyto jsou velmi všímavé, a pokud kolem sebe nemají solidní vzory, tak bohužel ani oni se nemohou později do určité s nadhledem

banální morální normy vejít. Toto později pociťuje celá společnost, protože dle mě důsledkem takového neuváženého (mnohdy až bezohledného) chování je výsledek mnohdy znatelný bohužel všude kolem nás. Hromady odpadků u cest, odpadky pod okny činžovních domů a centrech měst. Toto je potom bohužel při zjištění případného původce náplní práce přestupkové komise a to jako jen jedna z možná až drobných záležitostí. A možná, že právě na tomto příkladu by bylo možné mnohým vysvětlit ten rozdíl prevence a represe. Jde totiž o tak rozšířený celospolečenský nešvar, že nikdo, ale opravdu nikdo nemůže říci, či argumentovat tím, že se s takovým chování nikdy nesešel (pokud zrovna nebyl původce – u kuřáků). Proto opakuji je bohužel na místě, aby taková instituce existovala a měla možnost v první řadě vychovávat, tedy působit preventivně (svým rozhodnutím), anebo v tom druhém případě sankčně, tedy represivně. Nemůžu si ale odpustit poznámku, že vychovávat má rodina a že základ každého chování spočívá právě v tomto. Žádný orgán nemůže, byť sebelepším preventivním přístupem vychovávat a nahradit tak roli fungujících příkladů, vzorů, tedy rodičů a správně fungující rodiny. Vždyť dysfunkční rodina má mnohdy vliv na daleko horší porušování celospolečenských norem než jsou pouze přestupky.

Na základě výše uvedených skutečností **navrhují**, aby celá prevence, která se týká všeobecného právního přehledu obyvatel, byla pojata především formou osvěty. Je tedy možné již s dětmi od útlého věku lépe pracovat. Mám za to, že velmi dobrou alternativou by bylo působení složek policie, jak státní, tak městské již v mateřských školách. Od jednotlivých výkladů – formou hry, až k žákům ve školním věku a k praktickým příkladům (konkrétním). Tzn. těch z praxe, které se přímo udály, až po to jak byly řešeny. Jde o to ukázat, jaké důsledky pramení z chování, které překračuje celospolečenské normy na úrovni přestupkového práva. To vše z pohledu jednotlivce i skupiny. Navrhují tedy, aby již určitá ustanovení přestupkového práva byla např. obrázkovou formou zpracována k použití již u dětí v předškolním věku. Jde např. o § 47 tohoto zákona, kde se mluví v odst.1 písm. d) o znečištění veřejného prostranství – což by bylo velmi jednoduché k pochopení a konkrétní příklad by to přesně objasnil. U školní mládeže potom pokračovat dále se složitějšími ustanoveními a to nejen tohoto zákona. Předpokládám, že názorné příklady, které byly řešeny nejen policií, ale hlavně správním orgánem a potažmo jejich rozhodnutím – tedy důsledkem, by byly dostatečnou prevencí. Věřím, že by se tak snížila, alespoň částečně nutnost přímé represe na základě rozhodnutí správního orgánu a to přímo

sankce. Jsem přesvědčen, že kdyby nejen touto formou byli zveřejněni konkrétní jednotlivci, bylo by toto dostatečným zadostiučiněním jak pro pachatele samotného, tak pro širokou veřejnost. Domnívám se, že takové opatření by v rovině porušování zákona na úrovni přestupků minimalizovalo páchání těch „nejméně závažných“, čímž by se snížila potřeba jednání u správních orgánů (přestupkových komisí). Toto navrhované opatření by mohlo znamenat následně lepší informovanost v oblasti práva u občanů a také menší potřebu obcí zřizovat právě tak nepopulární instituce jako jsou tyto komise. Následně by toto určitě ocenily i jednotlivé obce, protože jako pozitivní dopad by pro ně bylo vynaložení menších finančních nákladů na tuto agendu.

10 SEZNAM LITERATURY

Literatura

1. Červený, Z., Šlauf, V. Přestupkové právo. 14. vyd. Praha: Linde, 2007. 495 s. ISBN 978-80-7201-651-8.
2. Černý, J., Horzinková, E., Kučerová, H. Přestupkové řízení. 10. vyd. Praha: Linde, 2006. 686 s. ISBN 80-7201-623-7.
3. Černý, J., Janata, J., Veřejný pořádek aneb co trápí starosty. Praha; Linde 1999. ISBN 80-7201-171-5.
4. Černý, J. Nový správní řád s komentářem a doplňujícími předpisy. Liberec: Krajské nakladatelství v Liberci, 1959. s. 9.
5. Henrych, D. a kol. Správní právo. Obecná část. 5. rozšířené vydání. Praha: C. H. Beck, 2003. 832 s. ISBN 80 – 7179 – 671 – 9.
6. Koudelka, Z., Ondruš, R., Průcha, P. Zákon o obcích. Komentář, Praha: Linde, 2005. 445 s. ISBN 80-7201-525-7
7. Horzinková, E., Čechmánek, B. Přestupky a správní trestání. 4. a dopl. vyd. Praha:EUROUNION, 2008. 311 s. ISBN 978-80-7317-069-1.
8. Kadlečka, S. a kol. Správní řád . Praha : ASPI, a. s., 2006, 632 s. ISBN 80-7357-226-5.
9. Koudelka, Z. Samospráva. Praha: Linde, 2007. ISBN: 978-80-7201-665-5
10. Mates, P., a kol. Základy správního práva trestního, 2. vydání. Praha: C.H.Beck, 2000, ISBN 80-7179-224-1
11. Ondruš, R. Správní řád, nový zákon s důvodovou zprávou a poznámkami, Praha: Linde, 2005. ISBN 80-7201-523-0
12. Ondruš, R. a kol. Správní řád. Komentář. Praha: Linde Praha, a.s., 2003. s. 7 – 63. ISBN 80 – 7201 – 3718.
13. Pikola, P., Hájková, I., Správní řád. Praha: PEF ČZU, 2009. ISBN 978-80-213-1683-6.
14. Pikola, P., Jansa, V., Správní právo prakticky. Praha: PEF ČZU, 2010. ISBN 978-80-213-1819-9.
15. Pomahač, R., Průcha, P. Lexikon správního práva. Ostrava: Sagit, 2002. 683 s. ISBN 80-7208-314-7

16. Pomahač, R., Vidláková, O. Veřejná správa. 1 vydání. Praha: C. H. Beck, 2002. s. 100 – 110. ISBN 810 – 7179 – 748 – 0.
17. Průcha, P. Základní pojmy a instituty správního práva. Brno: MU, 1998, 420 s. ISBN 80-210-2002-4
18. Průcha, P., Skulová, S. K normotvorné pravomoci obcí. Sborník příspěvků z konference. Brno: MU, 1998, 157 s. ISBN 80-210-1751-1
19. Průcha, P., Skulová, S. Správní právo procesní. 2. dotisk 3. doplněného vydání. Brno: Masarykova univerzita v Brně, 2004. 261 s. ISBN 80 – 210 – 2294 – 9.
20. Skulová, S. Principy dobré správy v rozhodování územních samosprávných celků – několik poznámek a souvislostí. In GOSPIČ, J. Reforma veřejné správy v teorii a praxi. Plzeň: vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, s.r.o., 2003. s. 258 - 273. ISBN 80 – 86473 – 71 – 6.
21. Sládeček, V. Obecné správní právo, Praha: Aspi, 2005, 379 s. ISBN 80-7357-060-2
22. Součková, M., Lavický, P., Šiškeová, S. Soudní řád správní. 1. vydání. Praha: C.H. Beck, 2005, 484 s. ISBN 80-7179-314-0
23. Súkeníková, A., Zákony II/2011 sborník úplných znění zákonů obchodního, občanského a trestního práva a souvisejících předpisů k 1.1.2011, Poradce s.r.o. Český Těšín 2011. ISSN 1802-8276
24. Šiškeová, S., Lavický, P., Podhrázský, M. Přehled judikatury ve věcech správního trestání, ASPI, a.s., ISBN 80-7357-200-1
25. Valeriánová T., Zákony V/2008, Poradce s.r.o. Český Těšín 2008. ISBN 978-80-300-2
26. Horzinková, E., Novotný, V. Správní právo procesní. Linde Praha, a.s., 2006, ISBN 80-7201-636-9

Právní předpisy

1. Zákon č. 60/1961 Sb., o úkolech národních výborů při zajišťování socialistického pořádku
2. Zákon č. 69/1967 Sb., Zákon o národních výborech
3. Zákon č. 302/2001 Sb., Zákon o samosprávných krajích
4. Zákon č. 347/1997 Sb., Ústavní zákon o vytvoření vyšších územních samosprávných celků a o změně ústavního zákona České národní rady č. 1/1993 Sb.
5. Zákon č. 69/1967 Sb., Zákon Národního shromáždění Československé socialistické Republiky

6. Zákon č. 369/1990 Sb., o obecním zřízení, ve znění pozdějších předpisů
7. Zákon č. 314/2002 Sb., o stanovení obcí s pověřeným obecním úřadem a stanovení obcí s rozšířenou působností
8. Zákon č.129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů
9. Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů
10. Zákon č. 200/1990 Sb., zákon o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů
11. Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů
12. Zákon ČNR č. 553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů
13. Ústavní zákon ČNR č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, ve znění pozdějších předpisů
14. Usnesení předsednictva ČNR č. 2/1993 Sb., o vyhlášení Listiny základních práv a svobod jako součásti ústavního pořádku České republiky, ve znění pozdějších předpisů
15. Zákon č.379/2005 Sb., o opatření k ochraně před škodami působenými tabákem, alkoholem a jinými návykovými látkami a o změně pozdějších předpisů
16. Zákon č. 140/1961 Sb., trestní zákon, ve znění pozdějších předpisů
17. Zákon č. 320/2002 Sb., o změně a zrušení některých zákonů v souvislosti s ukončením činnosti okresních úřadů, ve znění pozdějších změn a doplňků
18. Zákon č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.
19. Zákon č. 22/2004 Sb., o místním referendu a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

Judikatura

Nález Československého Nejvyššího správního soudu ze dne 15.11.1926 č. 23282/26 (Boh. A 6066/26, v ASPI).

Nález Ústavního soudu ČR ze dne 13.8.2002, sp.zn. Pl. ÚS 3/02. SbÚS č. 105/2002 (sv. 27/2002/I)

Nález Ústavního soudu ČR ze dne 10.3.2004, sp.zn. Pl. ÚS 12/03. SbÚS č. 37/2004 (sv. 32/2004/I)

Nález Ústavního soudu ČR ze dne 9.3.2004, sp.zn. Pl. ÚS 38/02. SbÚS č. 36/2004 (sv. 32/2004/I)

Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28.2.2007, č.j. 4 As 75/2006-52

Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13.12.2004, č.j. 7 As 43/2004-51

Nález Ústavního soudu České republiky ze dne 5.4.1994 sp.zn. Pl. ÚS 8/93. SbÚS č. 10/1994.

Rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 3. 2007, sp. zn. 4 AS 28/2006.
Rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 2. 2004, sp. zn. 2 AS 69/2003

Elektronické zdroje

www.i-poradce.cz zákony a aktualizace ze dne 14.3.2011
www.ochrance.cz principy dobré správy ze dne 22.2.2010
www.nssoud.cz dostupné dne 12.2.2011
www.mestokyjov.cz ze dne 15.2.2011, 25.2.2011 a 10.3.2011
<http://zpravy.e15.cz/> ze dne 2.2.2011

Jiné použité prameny

ASPI – Server 192.168.1.4:6665-stav k 6.3.2011 do částky 16/2011Sb.m.s.- [seznam paragrafů o text 200/1990 Sb.-poslední stav textu]
ASPI – Server 192.168.1.4:6665-stav k 6.3.2011 do částky 16/2011Sb.m.s.- [vyhledávání text 379/2005 Sb.-poslední stav textu]
Vedral, J. Historie a současnost veřejné správy. K vymezení samostatné působnosti obcí. Veřejná správa, 2000, č. 6, s. 26-29.

Seznam tabulek a map

Tabulky

Tabulka 1: Adresář spádových obcí Kyjova

Tabulka 2: Výkaz MV o přestupcích projednaných orgány obcí a krajů r.2010 – Kyjov

Tabulka 3: Výkaz MV o přestupcích projednaných orgány obcí a krajů r.2010 – Kyjov

Tabulka 4: Plnění příjmové části rozpočtu k 31.12.2010 – Město Kyjov

Mapy

Mapa 1 : Mapa spádových obcí Kyjova

11 PŘÍLOHY

Příloha 1: příklad – veřejnoprávní smlouva mezi městem XXX a obcí YYY

VEŘEJNOPRÁVNÍ SMLOUVA

Na základě usnesení Rady města XXX ze dne a Zastupitelstva obce YYY ze dne byla mezi níže uvedenými smluvními stranami uzavřena tato veřejnoprávní smlouva:

- 1) **Obec YYY**
zastoupená starostou
sídlo: Hlavní yyy, PSČ: yyy
IČO: yyy

- 2) **Město XXX**
zastoupené starostou
Sídlo: Městský úřad xxx
IČ: xxx
Bankovní spojení: Komerční banka a.s., pobočka XXX
Č. účtu: XXXXXXXX

Smluvní strany se za účelem zajištění a zabezpečení řešení agendy přestupků podle zákona č. 200/90 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů, dohodly na znění této veřejnoprávní smlouvy:

I. Předmět smlouvy

V souladu s § 63 odst.1 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů, bude Městský úřad XXX namísto Obecního úřadu YYY vykonávat svým jménem přenesenou působnost svěřenou zvláštními zákony obecnímu úřadu ve správním obvodu obce YYY v rozsahu vymezeném touto smlouvou.

II. Smluvní rozsah výkonu přenesené působnosti

1. Městský úřad XXX, jako orgán města Kyjova, bude pro správní obvod obce YYY projednávat přestupky v rozsahu stanoveném § 53 zákona č. 200/90 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů, a vykonávat agendu s projednáváním přestupků související.
2. Smluvní strany se dohodly, že obec YYY zašle Městskému úřadu Kyjov všechna obdržená oznámení o přestupku, návrhy na projednání přestupku a další korespondenci související s výkonem přestupkové agendy do 5 pracovních dnů po jejich doručení.

III. Úhrada nákladů

1. Za výkon předmětu smlouvy v dohodnutém rozsahu poskytne obec YYY- městu XXX úhradu sestávající z těchto částek:
 - roční příspěvek na výkon agendy s projednáváním přestupků související ve výši 3.000,- Kč (slovy třitisíce korun).
 - částku ve výši 500,- Kč (slovy pětset korun) za každý projednaný přestupek
2. Obec YYY se zavazuje provést úhradu ročního příspěvku na výkon agendy související s projednáváním přestupků nejpozději do 31. ledna příslušného roku.
3. Úhradu za přestupky projednané provede obec YYY do 10 dnů od doručení pololetního přehledu projednaných přestupků.
4. Zpracovávání oznámení o přestupku a návrhů na projednání přestupku, v nichž nedojde k zahájení přestupkového řízení Městským úřadem XXX, a to z důvodu odložení věci nebo postoupení jinému příslušnému orgánu, není na základě dohody smluvních stran zpoplatněno.

5. Veškeré náklady řízení a výnosy z pokut jsou příjmem obce, jejíž orgán je uložil – t.j. města XXX.

IV. Společná ustanovení

1. Tato smlouva se uzavírá s účinností od na dobu neurčitou.
2. Tato smlouva je uzavřena dnem, kdy rozhodnutí Krajského úřadu Jihomoravského kraje o udělení souhlasu s uzavřením této smlouvy nabude právní moci.
3. Tato smlouva se vyhotovuje ve třech stejnopisech, přičemž jeden obdrží město XXX, jeden výtisk obdrží obec YYY a jeden výtisk veřejnoprávní smlouvy s přílohou obdrží krajský úřad spolu se žádostí o souhlas s uzavřením veřejnoprávní smlouvy.

V obci YYY dne

V XXX dne

.....
Ing. YYYYYY
starosta obce YYY

.....
JUDr.. XXX
starosta města XXX

